

JACOB DE BACKER. Jezusovo rojstvo

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 75 +++ 12 • DECEMBER 2008

**Zveza Slovenskih
mater in žena je
praznovala svoj dan
v Slovenski hiši.**

Foto Marko Vombergar

Kaj mi pomeni BOŽIČ?

JURE RODE

Vsveti božični noči se zberemo pri polnočnici oziroma pri pozni večerni maši, da se skupaj spomnimo zgodovinskega prihoda našega zveličarja Jezusa Kristusa na svet. Kaj nas vodi v cerkev? Verjetno ne samo navada. Tudi ne le srečanje z znanci in prijatelji. Možno bi bilo, da morda kdo ne ve točno zakaj in katera notranja sila ga je pripeljala v cerkev. Možno bi bilo, da bi se kdo kdaj udeležil polnočnice zaradi prijetnih otroških spominov. Ali da se odzove vabilu, katerega se spominja iz mašnih beril ali iz kake pesmi: »Ne bojte se; glejte, oznanjam vam veliko veselje, veselje za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes Zveličar, ki je Kristus, Gospod«. Ali preprosto, da ima možnost skupaj z drugimi moliti in peti: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

Verjetno pa je bolj splošen, iskren in globlji nagib pristno hrepenenje po verskem doživetju božiča. To predpostavlja vero, duha molitve, prejem obhajila... Marsikdo čuti potrebnost, da se ob novorojenem detetu malo ustavi, se umiri in mu prisluhne. Prisluhne, da mu Bog pomaga iz stiske, ker današnji svet pogosto nima srca, ampak se ravna po geslu grobega in divjega materializma: delaj, zasluži in zapravi; garaj in si privošči; kolikor boš nagrabil, toliko boš imel. Pri kom je iskreno iskanje resnice ali da bi spoznal, kaj je prav in kaj ni: danes izginja meja med dobrim in slabim, pojmi se mešajo, vsakdo razglaša za dobro in pravilno tisto, kar mu prija, kar mu ustreza, in mu nudi užitek. Po takih načelih človek bolj išče sebe in pozablja na Boga, ga dejansko izključuje iz svojega življenja.

BOŽIČ JE MIR, LJUBEZEN IN SREČA

Zgodovina nam pravi, da je v času, ko se je Jezus rodil, po vsem rimskem imperiju, ki je obsegal večji del Evrope, severno Afriko in ves bližnji vzhod, zavladal mir. Za časa cesarja Avgusta se je svet pomiril, nastopila je tako imenovana zlata doba.

Bog prihaja samo v miru. Mir je osnova in pogoj, da pride Odrešenik k človeku.

In zakaj je Bog stopil k človeku? Iz čiste ljubezni, zato da bi nas rešil in nam podelil raj. Knez miru nam prinaša mir v ljubezni. Kakor pravi apostol Pavel, pa se ljubezen ne napihuje, zato se je Odrešenik rodil v hlevu, brez kakršnihkoli ceremonij in časti. Ljubezen se skriva. In prav v tem je tista sreča, po kateri vsak človek teži, zavestno ali podzavestno. Jezus nas uči te ljubezni, ki nam obenem prinaša mir in srečo. Na sveto noč se spominjamo dogodka, ko smo bili deležni največjega daru, ki ga je človeštvo prejelo v svoji

zgodovini. Pomislimo: sam Bog je stopil k človeku, se učlovečil in nam podelil raj.

JASLICE SO VIR OBVEZNOSTI IN ŽIVLJENJA

Pred očmi slehernega kristjana so v božičnem času jaslvice simbol ljubezni med Bogom in človekom. Z Jezusovim rojstvom se je prikazala božja milost na zemlji. To je izreden poseg Boga v svet, to je 'novo stvarjenje', ker božja ljubezen prinaša rešenje vsem ljudem.

Čeprav se je Bog razodeval skozi zgodovino (Abrahamu, Mojzesu, Davidu, prerokom...) in čeprav ga je bilo mogoče spoznati in se mu osebno izročiti, je s Kristusom pokazal, da se hoče s človekom do kraja povezati, zato mu je prišel naproti kot človek človeku.

To razodetje nalaga ljudem določene obveznosti.

Človek ne sme ostati brezbrizen do izkazane dobrote. Če bi se zanjo ne zmenil ali bi jo zavestno odklonil, bi sam sebi največ škodoval. Zato se moramo v svojo srečo odpovedati brezbožnosti, to je, nepoznanju in nepriznavanju Boga, in se ne izgubljeni v idejni zmoti, zmedi, zablodi in temi, ki so tako značilne za naš čas.

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!«

S kakšno vztrajno močjo doni ta glas skozi stoletja od božjega rojstva pred dva tisoč leti do danes. Slovenski rodovi so skozi stoletja črpali moč za veselje do življenja ravno v tem oznanilu. Slava Bogu na višavah, slava, ker se nam je razodel v človeški podobi, ker je stopil v ta svet, tako pogosto temen od sovražnosti, preplavljen z bolečino, oskrunjen z grehom.

Zato skušajmo doživeti skrivnost božjega rojstva. Naj nas prepoji toplina njega, ki nas je odrešil. Želimo drug drugemu, da bi doživeli rojstvo Boga v sebi. Bog se razodeva malim, vsem, ki smo kakorkoli prizadeti. Rojeva se v neuglednem okolju, v tem našem vsakdanjem svetu, ki stremlje po zunanji moči, po blišču in ugodju. Prav v tem svetu se rojeva, ki je poln umazanije in krivic, poln trpljenja.

BOŽIČ SAMO 25. DECEMBRA?

Čudež božjega rojstva se dogaja vsak dan:

- ko človek skloni glavo in oprosti krivico, ker hoče biti dober, s tem dovoli, da se v njem rodi Bog;

- ko bolnik sredi najtežjih bolečin z zadnjimi naporis tisne zobe in se nasmehne sosedu-sotrpri-

nu, da bi ga razveselil, tedaj se v njem rodi Odrešenik;

- ko si pritrgamo od svojih ust in obdarujemo potrebnejšega, dovolimo Bogu, da se rodi v svetu;

- ko sprejememo neogibno in vsi mračni in tečni ne preklinjamo svoje usode, ampak jo premagujemo z veselim zaupanjem v božjo previdnost, tedaj se v nas, v tem našem svetu, rodi Bog.

- ko...

Božje rojstvo ni nekaj silno oddaljenega, kar se je zgodilo pred dva tisoč leti in česar se samo še slovesno spominjamo. Božje rojstvo je v nas in vsak dan, če s svojo dobroto in plemenitostjo ogrevamo svet, če se darujemo za brate in sestre, če se trudimo za osebno dobroto v razmerah, ki nam jih je na ta ali oni način vsililo življenje. Če bomo božje rojstvo razumeli tako, naš svet ne bo hladen, ne sovražen, ne sebičen. Ogrevala ga bo božja dobrota, ki jo bomo razdajali drugim. Na ta način bo tudi naše praznovanje božiča resnično rojstvo Boga za nas osebno in za mnoge okoli nas. Obdarujmo drug drugega z ljubeznijo, ki je edina trdna vez in edina prava duša našega prijateljstva.

SPOROČILO JANEZA PAVLA II.

Veselo oznanilo svete noči je: razodela se je božja milost, božja ljubezen, ki prinaša odrešenje vsem ljudem. Gospodovo rojstvo, Božič, je razodetje, eksplozija božje ljubezni, spoznanja, da je nad nami Dobrota, Luč, Srce, kljub sivemu videzu vsakdanjega življenja. To sporočilo je želel prinesiti vsem ljudem Janez Pavel II., sporočilo o ljubečem in usmiljenem Bogu, ki nas je odrešil in posinovil po Jezusu Kristusu. V prvem govoru na ameriških tleh je dejal: »Vsakega izmed vas bi želel osebno srečati in mu povedati, da ga Bog ljubi, da mu je kot človeku podaril dostojanstvo brez primere. Hotel bi mu povedati, da je papež njegov prijatelj in služabnik«.

VERA V BOGA JE VERA V JEZUSA

Edinstvena ura božjega prihoda v našo zgodovino je Jezusovo učlovečenje. Bog je postal človek v Kristusu, Bog je navzoč v človeku. To je tako radikalno dejanje, da je odslej vsak problem vere v Boga postal problem vere v Jezusa. Če je res, da je Jezus Bog, je vse jasno: če se nam ne posreči, da bi verovali vanj, se nam vse pogrezne v temo. Verovati v učlovečenje, verovati, da je Bog postal človek in prebival med nami, da je Jezus božji Sin, pomeni predvsem verovati v Sveto pismo kot razodeto Božjo besedo. Saj je Sveto pismo govorilo

MURILLO. Jezusovo rojstvo

o njem, Sveto pismo je oznanilo njegovo rojstvo, označilo mesto njegovega rojstva, natančneje opredelilo njegov rodovnik, način njegovega odnosa do ljudi, njegov značaj, njegovo revščino, način, kako bodo ljudje z njim postopali, kako ga bodo prodali. Okoli 800 let pred njegovim rojstvom je prerok Izaija opisal to podobo.

Če je težko verovati v Jezusa iz Nazareta, je mnogo težje ne verovati vanj. Zanikati ga, bi pomenilo zanikati svetlobo. Če ga zanikamo, če ga zavrremo, grešimo proti Svetemu Duhu. In potem... h komu bomo šli, da dobimo svetlobo? Ali je na obzorju našega življenja večji prerok od preroka iz Nazareta? Mar obstaja? Obstaja človek, ki je rekel in storil večje stvari kot on? Naj bodo tudi ta in podobna vprašanja del božičnega premišljevanja ob jaslicah.

KAJ NAS UČIJO JASLICE

V božičnem času pojdimo k jaslicam! Kaj nas učijo jaslice? Kaj nam govorijo? (Jezus, Marija, Jožef, pastirji, kralji, vol in osliček).

JEZUS: je vidno znamenje Boga, ki nas ima rad. Prihaja, da nam razodene božjo dobroto, da nas spravi z Bogom.

MARIJA: kot mlado dekle je rekla DA na božje povabilo, božji načrt. Postala je čudovito orodje v božjih rokah.

JOŽEF: tudi Jožef je bil odprt božjemu delovanju. Varoval je Marijo in Jezusa.

PASTIRJI: so predstavniki preprostih in zaničevanih ljudi, s katerimi ima redkokdo željo sodelovati. Takih ljudi ne marajo. Da so pastirji prvi našli jasl in Dete v jasl, je veliko znamenje. Jezus je posebej prišel za uboge, preproste in

grešnike (cestninarje, prešuštnike, za »izgubljene ovce«, za bolne, kajti zdravnika ne potrebujejo zdravi). Zato Jezus ne prihaja v kraljevski palači na svet, ampak je položen v korito, kjer se hranijo ovce (za nas, danes, je položen v ciborij).

KRALJI: tudi za tujce, ne Jude je prišel Jezus. Niti pokolenje, niti obreza, ampak vera je odločilna.

VOL in OSEL: ta dva v evangeliju nista omejena. Šele v 4. stoletju se je razvila in razširila njuna omemba po zahodnem svetu. Pomenita, da imajo po Jezusu delež odrešenja tudi živali in vse stvarstvo, ne samo človek.

Zanimiva je tudi ugotovitev, kdo manjka pri jaslicah: farizeji in pismouki. V nevarnosti so, da se bodo opirali na svojo modrost in na Sveto pismo Stare zaveze, da natančno poznajo vse črke v Svetem pismu in da so pred Bogom pravični. Ker so se čutili pravične, še niso našli poti k jaslicam.

BOŽIČNO VOŠČILO

Pred 1550 leti je papež Leon Véliki pridigal rimskim vernikom na božični praznik, pa tiste besede veljajo še danes za nas in za vsakogar na svetu:

»Preljubi! Danes se nam je rodil naš Odrešenik, zato se veselimo! Danes ne sme biti v nas prostora za žalost, saj se je rodilo življenje, tisto življenje, ki odganja strah pred smrtjo in nam daje veselje zaradi večnih obljub. Nihče ni izključen iz te sreče, vsi imamo skupen razlog za veselje: Naš Gospod, zmagovalec nad grehom in smrtjo, ki ob svojem prihodu ni našel nikogar brez krivde, je prišel odrešit vsakega izmed nas.

Naj se raduje svetnik, ker se mu bliža palma zmage; naj se veseli grešnik, ker se mu ponuja odpuščanje; opogumi naj se nevernik, ker je povabljen k življenju.«

Za Slovence obstaja še poseben razlog, da imamo ta govor sv. Leona za svojega: zapisan je v latinskem delu rokopisne knjige naših Brižinskih spomenikov. Nov razlog za božično veselje, ker smo kot narod že tako zgodaj prišli v stik z osrednjimi besedili krščanske nauka.

Ob 60. obletnici prihoda v Argentino ima še dodaten razlog, da kljub vsemu prestanemu trpljenju in prav zaradi tega iščemo v božični skrivnosti Božje ljubezni do vsakega in do vseh skupaj trdno versko podlago za zdrav krščanski optimizem, to je, za voljo in veselje do življenja. Pogoji za to in za srečo, ki nam jo je prinesel prvi božič pa je naša zvestoba novorojenemu Kralju. To si želimo za božič in za vsak dan našega življenja!

GOSPODU NAPROTI!

ŠKOF DR. GREGORIJ ROŽMAN

Vsako leto nas štiri adventne nedelje pripravljajo na Jezusov rojstni dan, ki ni samo obletnica kakor naš lastni rojstni dan, ampak je duhovna ponovitev Jezusovega prihoda na svet. V duši vsakega človeka se želi Jezus znova roditi in s posvečujočo milostjo bivati v njej. V krščanskem duhu skušajmo v predbožičnih tednih pripraviti Jezusu v sebi prijetne in tople, od resnične ljubezni ogrete jaslice, da bo rad prišel k nam v svetem božičnem obhajilu.

Advent je čas priprave in pričakovanja. Jezusa pričakujemo. On se bliža ali, če še bolj po človeško povemo, mi se mu bližamo. On prihaja, mi mu pa gremo naproti. Naš advent ne traja samo štiri tedne; vse naše življenje na zemlji je advent. Celo svoje življenje gremo Gospodu naproti. Vsak dan in vsako uro mu prihajamo bliže. Ne vemo, kako dolga bo še ta pot, a prav gotovo bomo ob koncu poti srečali Jezusa, morda bomo nenadoma stopili predenj, kakor za ovinkom nepričakovano srečamo

prijatelja. Vsak bo srečal Jezusa, pa naj ga zdaj ljubi in mu veselo služi ali pa nanj čisto pozablja ali ga celo sovraži in zaničuje. Vsak, jaz, ki to pišem, in ti, ki to bereš. Trenutek srečanja je v božjem umu že določen, nam pa še skrit in nepoznan, a je tako gotov kakor smrt. Ko ob smrti stopi duša iz telesa, stoji pred Jezusom Sodnikom. Neizogibno, nobena duša se mu v tistem trenutku ne more izogniti ali se mimo njega izmuzniti. V njegove roke pade vsaka!

Krščanska vera je vera v prihodnje srečanje z Jezusom. Preko zemeljskega življenja nam kaže v bodoče življenje in nas opozarja na cilj, h kateremu nas bežeči čas neizprosno žene, da ne bi v hrupu in nemiru tega življenja pozabili, kje je naš pravi dom. »Naša domovina pa je v nebesih, odkoder tudi pričakujemo Zveličarja, Gospoda Jezusa Kristusa« (Flplj 3, 20), piše sveti Pavel kristjanom v mesto Filipi v Macedoniji. Na to ne bi smeli nikdar pozabiti. V skrbah vsakdanjega življenja in v pogansko mislečem okolju človek prav lahko na to pozabi. To so dobro vedeli apostoli, katere je Jezus poslal oznanjevat njegovo blagovest vsem ljudem. Zato so v svojih pridigah in pismih pogosto opominjali vernike, naj mislijo na prihod Jezusov in se na srečanje z njim pripravljajo. To srečanje že pošilja svoje svetle žarke v mrak našega sedanjega življenja, da ne zaidemo, da ne pozabimo, kam gremo in h komu romamo skozi to kratko življenje. Vedno in vedno zopet opominjajo, naj tako živimo, da bomo brez graje ob prihodu Gospoda Jezusa Kristusa (prim. 2 Petr 3,14), da bodo tedaj naša srca neoporečna, duše in telesa brez madeža. In če moramo marsikaj trpeti in mnogo težkega prenašati, nas tolažijo: »Potrpite do prihoda Gospodovega« (Jak 5,7), saj ni več daleč, Gospod je vsak dan bliže.

V teh štirih adventnih tednih poživimo v sebi to vero: Gospodu gremo naproti, ne samo ta advent, ampak vsak dan svojega življenja. Gospodu naproti! Vesela in optimistična misel! Kje in pri kom bi nam moglo biti boljše? Kje in pri kom več veselja in sreče?

**Duhovna misel za drugo
adventno nedeljo,
7. decembra 1952.**

S HREPENENJEM ALI S STRAHOM?

Gospodu gremo naproti, kmalu ga bomo srečali. Kako nam je pri srcu? Ali hrepenimo z vso silo svojega srca po njem in se ga veselimo? Ali pa nas strah spreletava in se ga bojimo? Kako naj pričakujemo Gospodov prihod, s hrepenenjem ali s strahom? Najbolj prav je, da z obojim.

Kdor Jezusa ljubi, si želi njegove bližine. Čim čistejša in močnejša je naša ljubezen do njega, tem silneje hrepenimo po njem; duša komaj še čaka, da ga sreča, da ga iz obličja v obličje spozna in se ga oklene tako, da je vso večnost nihče od njega odtrgati ne bo mogel.

Duša svetega Pavla je bila takšna. Toliko je bilo v njem ognja zanj, da ni mogel mirovati, neprestano je potoval okrog, da bi vsem ljudstvom Kristusa oznanil, vse ljudi naučil Jezusa ljubiti. Nič ga ni moglo zadržati, ne naporna in nevarna pota, ne napadi nasprotnikov, ne smrtno grožnje, pa tudi neuspehi ne. »Ljubezen Kristusova me vnema« (prim. 2 Kor 5,14), pravi. Tako močno ga ljubi, da je prepričan, da ga nobena stvar ne bo mogla »ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem« (prim. Rimlj 8,39). Iz te ljubezni hrepeni po Jezusu, željno pričakuje dneva ko se bo Gospod oglasil in ga vzel s seboj, da bo tam, kjer je njegov ljubljani Gospod. »Željo imam, biti razvezan« - vezi tega zemeljskega življenja - »in biti s Kristusom« (Flplj 1,23), tako je pisal Filipljanom. In ko je mučeniška smrt stala pred njim, je rekel, da mu je pripravljena krona pravice, ki mu jo bo dal Gospod, pravični sodnik (prim. 2 Tim 4,7-8).

Pa vendar pri vsej močni ljubezni do Jezusa, pri vsej silni želji biti z njim združen, je le čutil tudi strah, svet spoštljiv strah vpričo neskončno svetega in popolnega Boga: »Ničesar sicer nimam na vesti, vendar s tem še nisem opravičen: Gospod je, ki me

sodi« (1Kor 4,4). Zato iste Filipljane opominja: »Delajte s strahom in trepetom za svoje zveličanje« (Flplj 2, 12).

Seveda, kdor Kristusa ne ljubi, ampak želi, da je s krivdo in grehi pred Bogom težko obremenjen, ta se boji srečati Jezusa Sodnika. S strahom pričakuje njegov prihod. V duši nespokorjenega grešnika ne gori ljubezen božja, pač pa vlada v njej strah pred zasluženimi kaznjami. Pa tudi pravični, ki se greha varuje in sproti očističuje, ima strah, če pomisli na svojo nezmožnost, svojo slabost, na grešna nagnjenja v svoji naravi in na mnoge grešne priložnosti in skušnjave. Kako lahko se zgodi, da se prepusti svojim slabostim in prestopi božje zapovedi! Je prav, da se bojimo in smo previdni ter pazimo nase, na svoja nagnjenja in želje srca. Ta strah je zveličaven, je eden izmed sedmerih darov Svetega Duha, je močan in učinkovit nagib naši volji, da se zvesto drži Boga in njegove svete volje.

Strah božji je združen z upanjem. Sami iz lastne moči ne moremo stanovito hoditi po zveličavni poti, vse pa zmoremo v božji milosti, ki nas krepi, podpira in utrjuje. Sveti Pavel je iz lastne izkušnje zapisal nam v pogum: »Vse premorem v njem, ki mi daje moč« (Flplj 4,13). Jezus je vsemogočen; kako smo močni tudi mi, kadar se z Jezusom združimo, da živi on v nas in mi v njem! Da bi nam bil s svojo nepremagljivo močjo v vseh naših slabostih čisto blizu, si je privzel človeško naravo, se rodil iz deviške Matere Marije in od tedaj med nami prebiva. Kako smo v njem močni in varni!

Iz knjige Duhovne misli

POSLEDNJE BESEDE

Zadnje besede sv. Boska, velikega vzgojitelja in ustanovitelja salezijanskega reda, so bile še vedno pri njegovih gojencih:

“Recite mojim fantom, da jih vse čakam v nebesih!”

BOŽIČNA SPOVED

VINKO BELIČIČ

Božična

GREGOR MALI

*Čujte, čujte, vsi ljudje,
čuda se nocoj gode,
v Betlehemu svetla noč
oznanjuje božjo moč.*

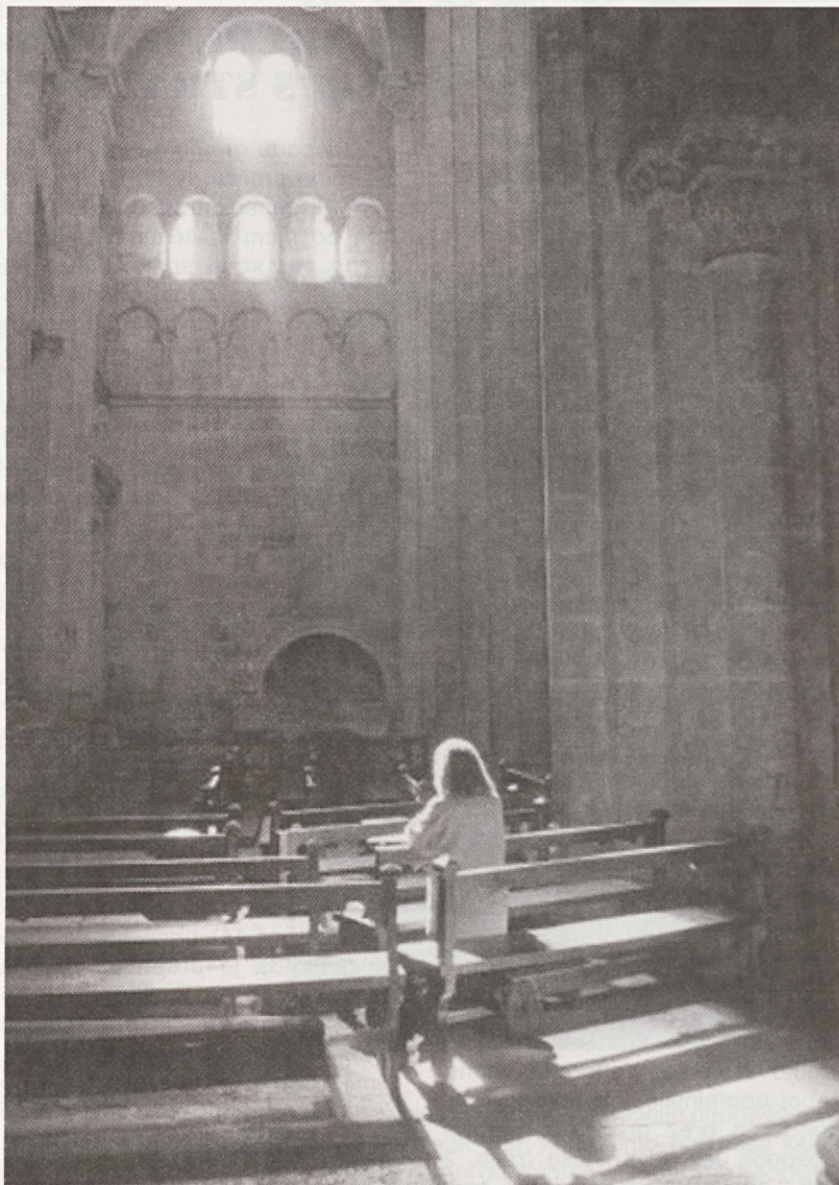
*Radujmo se, radujmo se,
iz srca danes vsi,
usmiljen Jezus prišel je
zveličat vse ljudi!*

*Pred pastirji obstoji
sveti angel in veli:
»Glejte, jaz veliko vam
radost razodeti znam,*

*v davnem mestu tam rojen
je Zveličar božji vam,
ki je Kristus, Bog, Gospod,
ki bo rešil grešni rod.*

*To pa znamenje bo vam,
v hlevcu boste našli tam,
Detece v pleničicah,
položeno v jaslicah.«*

*Angeli zdaj zapoje:
»Hvala, čast Bogu naj bo.
Mir na zemlji bodi vsem,
dobrega srca ljudem.«*

Prosen je odrinil težka vrata in jih zaprl za sabo. Ledena rezila burje so stala zunaj, trepetavica golih kostanjevih vej se je pogreznila v tišino. Sprejela ga je negibna notranjost cerkve, dišeča po vsem minulemu; po dogorelih svečah, po razgubljenem kadilu, po obmolklih orglah in petju, po ljudeh, ki so že tolikokrat prišli tja in se že tolikokrat razšli.

»Tukaj sem varen ko v davni

domači hiši!«

Obšla ga je velika sreča, da je ubežal vsemu, posebno cestam, ki so bile eno samo vrvežno predpraznično šviganje avtov v obe smeri, zagrizeno, strastno tipanje luči v tekmi za prednje mesto.

V cerkvi pa je počival mir; od vseh strani stisnjen se je zatekel med visoke stene in je nemel. Svet zunaj poln hrupa, tukaj pa molk visokih oken, oltarjev, podob,

spovednic in klopi, tišina kora skoraj že v temi.

In prostrane jaslice, še tople od cerkvnikovih rok, mladi bori ko da še rastejo, mah ko da še živi.

Spovednica, ki je pritegnila Prosenove oči, ni bila mrtva ko druge, zakaj ob vijoličasti zavesi je sijal tanek pokončen pramen luči ko zlat meč božje milosti. Očitno je notri sedel spovednik in v pričakovanju ljudi molil brevir. A dokler ni vstopil Prosen, je bil on v cerkvi edino živo bitje. Potem se je zdelo, da je tišina še bolj nabita od dvojnega čakanja: od pripravljenosti enega in pripravljenosti drugega človeka.

Prosen je v občutku hude upehanosti pokleknil k zadnji klopi in skril ohras v dlani. Nekaj se je začelo v njem raztapljati, začelo je popuščati v sencih in liti mehkobo v zaprte oči. Nekaj kot otroško blaženstvo mu je trlo oklep, ki se je naredil okoli njegovega srca, da se je počutilo ko nebogljena ptica v tuji pesti. Vedel je, da to ni nič drugega ko utrujenost.

Ni mu bilo neznano, da je treba boj za življenje vsako jutro znova začeti in ga do večera zmagovito dobojevati. Ali če dnevi prehitevajo eden drugega, kdaj naj se človek odpočije? Kdor pa se ustavi, bo po njem; kdor ne uspe, mu ne bo več mogoče živeti. Zakaj današnji svet nima srca, njegovo geslo je: Služi in trosi; garaj in si privošči; kolikor boš nagrabil, toliko boš imel. Ta čas je brez ljubezni, brez prostosti, brez oddiha - saj ko ti počivaš, veš, da drvijo drugi sebično naprej, in te je strah, ker sam zastajaš. V žile ti leze hlad sveta.

Prosen se je v klečanju ko okamenel pogovarjal z Nekom in ga spraševal: »Kje si, da me rešiš vrtoglavice? Da me živčna skrb za obstanek ne stre? Da mi otroci, ki jih tolikokrat v nočni uri čakam pri oknu, ne zaidejo na pot nepoštenja, neresnice in nečasti? Da me ne bo skušal obup in ne prašila smrt? Glej, moči mi pohajajo, dolga hoja je že za mano, truden sem od vsega: od naporov,

od zmag in porazov, a najbolj od naglice, ki me prestreljava z nevidnimi puščicami, da sem poln brnenja odbeglih ur. Kje si, ko koprim v pusti samotnosti časa - Ti, ki edini daješ iz nesebičnosti, iz čiste ljubezni?«

Še vedno sta bila sama notri: eden za vijoličasto zaveso potrpežljivo čakajoč v mrazu, a Prosen otrplih kolen na trdem lesu, s komolci oprt v tisočkrat zglagjeni les klopi.

»In še to te prosim: daj mi spoznati, kaj je prav in kaj ni. Meja med dobrim in zlim namreč izginja, pojmi se mešajo, vsakdo razglša za dobro in pravilno tisto, kar mu prija, ustreza - in tisto tudi sprejema. Bojim se, da nekaj ni v redu: da pri vsem tem ne iščemo Tebe, ampak sebe.«

Prosen se že dolgo ni tako odprl Tistemu, ki je molče čakal svetla na koncu njegove poti. Kako dolgo? Zazeblo ga je, ko je ugotovil, da je od takrat minilo eno celo leto.

»Kdaj je minilo?«

V svetlobo iztekajoča se zima; veličastni oltar pomladi; ko so se nevihte umaknile v gore, brezbrežno sonce poletja; mlačre rose jeseni - in zdaj ti najkrajši, najbolj živčni dnevi, ko je treba pod vsem potegniti črto, da bo spet mogoče dihati.

Prosen je razmislil zadnje leto svojega življenja. Ob vsem delu, ob vsej naglici dni se je nabralo na njegovi duši nemalo prahu, plevela, drobnih ran in slabosti, krivd iz oholosti, lakomnosti in mržnje do drugih. Ko je spoznal, da mu je kljub vsemu prizadevanju za obstanek na pravi poti duša obremenjena z grehi, se je razžalostil. Bil je hud sam nase, ker je podlegel slabostim.

»Saj vse to nima nobenega smisla - to večno vrtenje v elipsi, slepenje samega sebe! Nečastno je za človeka!«

Toda Prosen je zavrnil laskavi glas - tisti glas mu ni znal dati miru, le še bolj je razpihaval njegovo bolečino. Pred njim so bile jaslice,

simbol ljubezni med Bogom in človekom, in nedaleč proč spovednica, simbol sprave med njima. Zbiral je moč, da odpusti vse žalitve, s katerimi so ga ranili, zakaj le v tem primeru sme pričakovati božje odpuščanje.

V cerkvi so medtem posamič prihajali ljudje, obzirno otresali snežinke, ki so se zunaj začele usipati izpod črnega, pomirjenega neba, poklekovali, sedali v klopi, gledali velike jaslice, ki so bile tam v svežini pravkaršnje dokončanosti - jaslice v vsej pisanosti, ki jo zmore domišljia vernega človeka.

Prosen je pokleknil k spovednici. Slišal je, kako je spovednik ugasnil luč in odprl okence. Obraza sta se srečala v temi; eden, da govori in prosi odpuščanja, drugi, da posluša in z molitvijo, z znamenjem križa prikličie milost na skesanega.

Bila je tema.... toda neka druga luč je začela sijati Proseni, ko je govoril, luč detinstva, ko je razgaljal svojo dušo, da bi jo ozdravila milost.

In ko vsakokrat se je tudi zdaj po opravljeni spovedi čutil na perutih. Nič drugega na svetu mu ne bi moglo dati te lahkotnosti. Zakaj svet je zahrbtn, zviti, mrzel, sebičen, duša pa je iskrena, rahločutna, topla in ljubeča. Med njima bo večni boj.

Njegovo srečo je kalila ena sama misel: zakaj tako redki iščejo miru tam, kjer ga je moč najti? In ko je odmolil, kar mu je naročil spovednik, je dodal še eno prošnjo: »Pokaži, Gospod, njim, ki se mi smilijo, ker jočejo v blesteči laži sveta in tavajo po varljivih stezah, da Te bodo našli v najboljšem in najlepšem, kar se jim sramežljivo skriva na dnu srca!«

Prosen je povedal vse in je vstal. Počasi se je okrenil h kropilnemu kamnu, se prekrizal ter se vedro ozrl po temačni cerkvi. Vrnil se bo vanjo po deviški preprogi snega, ko bo slovesno razsvetljena za polnočnico, za obhajilo in zahvalno pesem.

Iz knjige *Naš božič*

Slovenska beseda - »božič«

JOŽE ZADRAVEC

Od kod izvira ta slovenska beseda?

Poimenovanje je staroslovensko – v pomenu 'malega boga'; krščanstvo je prevzelo smisel 'dobrega boga', 'malega Jezusa' (otroka), v smislu latinske besedne zveze *natale Christi*.

Italijani božiču pravijo preprosto 'Natale', Španci 'Navidad', Rusi 'Roždenstvo' (Hristovo), Čehi 'vanoce', Nemci 'Weinachten' (blažena, blagoslovljena noč), Angleži 'Christmas' (Kristusova maša), Holanci 'Kerstmis'. Skandinavci 'Jul', Finci 'Joulu', Madžari 'Karacsony', Bolgari 'kračon'.

Korenina slovenske besede 'božič' sega v predkrščansko dobo, ko je pomenil 'malega boga' Svaroga, Svarožiča, ki naj bi se bil ob zimskem kresu rodil vsako leto nanovo. Ker je bil Svarog – kakor grški Dioniz – bog poljedelstva – bi to domnevo potrjevale še danes ohranjene žrtve – poprtnik na mizi (božični kruh ali kolač). Slovanski Svarog pomeni nekaj sijočega, žarečega, enako njegov sin Svarožič. Svarog je bog neba, on je skoval nebeško sonce, njegov sin Svarožič je bil bog ognja (nad Vitanjem je domačija, ki se imenuje *Svarošek*, kar nekako spominja na Svarožiča). Besedna zveza *Svarog-Svarožič* spominja na besedno zvezo *Bog-Božič(ek)*. Besedi *božič*, *Božiček* sta nastali iz arhaičnih vplivov, slovenski Božiček je nekakšen »simbolični starček, ki o božiču obdaruje otroke«, v njem torej biva nekakšen splošen 'božični duh' – kot princip, kot mlado sonce, kot sveti otrok Božanske matere, ki ga poznajo mnoge arhaične kulture, celo indijanske.

Slovenci imamo dva ali tri praznike s tem imenom: Božič je najprej praznik Kristusovega rojstva, 'mali'

MAKSIM GASPARI

božič je praznik njegovega razglasenja (epifanija ali sveti trije kralji), 'božič', pa je tudi novoletni praznik, a kot osmina Gospodovega rojstva je to praznik Božje Matere Marije, pred njim je drugi sveti večer, Silvestrovo, zato kristjani spet pokadijo in pokropijo svoje domove z blagoslovljeno vodo.

Besedo 'božič' / 'božiča' najdemo pri novomeškem kanoniku Matiju Kastelcu (1620-1688), avtorju prve slovenske katoliške pesmarice z notami za bratovščino rožnega venca (Bratovske bukvice S. Roženkranca, Gradec 1678). Pisal jo je nekoliko drugače kot dandanašnji: Boshizh - kakor bogec, bogek, božek; od tod tudi beseda 'božičnik', (obredni kruh, pečen za božične praznike, v tem smislu pravimo denimo, da je na mizi bil božičnik, ali: tudi živina je dobila kos božičnika), mesec december so naši predniki imenovali 'božičnjak'; od tod še druge besede, kot božiček, božičevati ali praznovati božič. V 16. stoletju je bila narečna beseda 'božica', v Prekmurju 'bogica'.

Obhajamo božič pomeni 'praznovati'; 'božičevati' pomeni praznovati božič. Poznamo besedne zveze: »pričakovali smo te o božiču«, prejel sem »darilo za božič«, *božičen -čna*, kar se nanaša na božič - božični dan. *Božica* je v pomenu *božice Afrodite*, boginje ljubezni. V pogovoru slišimo tudi besedno zvezo: *Zdela se mi je kot mlada božica*.

Dan pred božičem je bil 'sveti post', pravi izročilo v Prekmurju, Do-

lenjci poznajo za ta dan oz. večer 'badni večer'; Istra, Brda, Koroška, Štajersko: 'bilja' ali 'bila', 'božična bila', 'sveta bila'. V Železnikih so kovači in fužinarji imeli 'sveti delopust', v Beneški Sloveniji 'sveti božič', staro prekmursko izročilo pozna tudi besedno zvezo 'koledni svetki'. December, ki je zaznamovan s pričakovanjem božiča in božičem samim, ima v slovenskem ljudskem izročilu celo različna imena: kolednjak, božični mesec, veliki božičnik, venahntnik (po nemški besedi 'Weinacht').

Iz knjige *Naš božič*

TAKO SVETNIKI

Sv. Avguštin:

Zmagaj nad seboj in svet ti bo pod nogami!

Majhno je majhno, toda v malem biti zvest, je nekaj velikega!

Kaj imate, če nimate Boga?

Če molčiš, molči iz ljubezni;

če govoriš, govori iz

ljubezni;

če grajaš, grajaj iz ljubezni;

če prizanašaš, prizanašaj iz ljubezni!

Sv. Ignacij Lojolski:

Če ti Bog natoči velik kelih, poln trpljenja, je to najbolj gotov znak, da ima namen iz tebe napraviti velikega svetnika.

Zadnji božič v taborišču

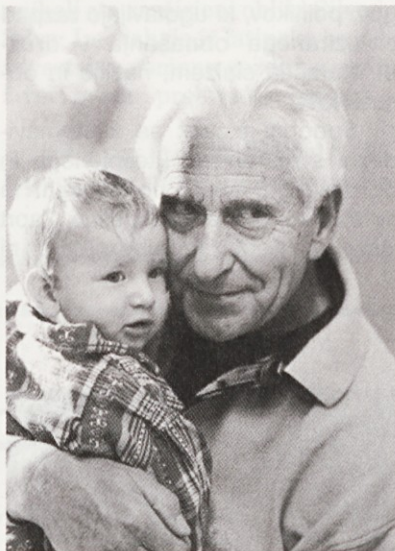
Ko sem prišel skoraj v mraku domov, je bil Sveti večer. Čeprav je bilo že skoraj vse lepo zapakirano in spravljeno v zabojih, smo tudi tokrat postavili naše begunske jaslice. Pripravili so si jih begunci že za prvi Božič, ki so ga naši obhajali v taborišču Peggetz na Tirolskem, ko sem bil jaz še zaprt v Jugoslaviji. Bile so skromne, a v tesni taboriščni sobici bi si primernejše težko predstavljal. Menda so imele take jaslice vse slovenske begunske družine in podobno kot pri nas so takrat tudi po drugih sobah gorele pred njimi drobne svečke. Ne vem, kdo jih je narisal. Zdaj je stal ta, v taboriščni tiskarni razmnožen, na karton prilepljen, lepo izrezan in na roko pobarvan hlevček, v katerem je vedrila Sveta družina, na novem zaboju, ki nas je opominjal, da se odpravljamo na pot. Rožni venec smo molili med kovčki in napol zabitimi zaboji. Med molitvijo verjetno nisem bil edini, ki je mislil bolj na beg Svete družine v Egipt, kot na svetonočno skrivnost. Vse nas je skrbela pot čez morje. Doživljali smo zadnji Sveti večer na stari celini.

MARKO KREMŽAR, iz knjige *Časi tesnobe in upanja*

Nameni Apostolata molitve

ZA DECEMBER

SPLOŠNI: Da bi v nasprotju z vedno bolj razširjeno kulturo nasilja in smrti Cerkev pogumno širila kulturo življenja z vsemi svojimi apostolskimi in misijonskimi dejavnostmi.

Skrstom se človek potopi v občestvo s Kristusom, torej v življenje samo. Krst je dar, in sicer dar življenja. Toda ta dar je treba sprejeti in ga je treba živeti. Dar prijateljstva pa vključuje naš »da« prijatelju in »ne« vsemu, kar ni v skladu s tem prijateljstvom, to je z življenjem v Kristusu. V današnjem času je potrebno izreči svoj »ne« prevladujoči kulturi smrti. To je antikultura, ki se kaže na primer v drogah, v begu pred realnostjo v iluzije, v lažni sreči, v prevarah, krivicah in zaničevanju drugih, v spolnosti, ki postaja le neodgovorno iskanje užitka, človeško osebo pa spreminja v predmet. Recimo »ne« tem obljubam navidezne sreče, ki dajejo videz življenja, v resnici pa so orodje smrti.

Izberimo raje kulturo življenja in recimo »da« Kristusu, ki je premagal

smrt in nam kaže pot življenja, za čas in za večnost. Lahko bi rekli, da je vsebina našega »da« izražena v desetih Božjih zapovedih. »Da« Bogu, ki daje življenju smisel (prve tri zapovedi); »da« družini (četrta zapoved); »da« življenju samemu (peta zapoved); »da« odgovorni ljubezni (šesta zapoved); »da« solidarnosti, družbeni odgovornosti in pravičnosti (sedma zapoved); »da« resnici (osma zapoved); »da« spoštovanju sočloveka in njegove lastnine (deveta in deseta zapoved). To ni kup prepovedi, marveč velika vizija življenja. Taka življenjska filozofija, ki je usmerjena v kulturo življenja, dobiva svojo uresničitve in lepoto v občestvu s Kristusom, živim Bogom.

Benedikt XVI., na praznik
Gospodovega krsta, 8. jan. 2006

MISIJONSKI: Da bi kristjani, zlasti v misijonskih deželah, s konkretnimi dejanji bratske povezanosti pričevali, da je Dete, rojeno v betlehemskega hlevu, svetlo upanje sveta.

V srcih vseh kristjanov odmeva božično sporočilo: Sporočam vam veselo novico, rodil se je Odrešenik. Vendar se pri tem sporočilu lahko vprašamo, ali je Dete, rojeno v hlevu, upanje tudi za naše tisočletje? Ali naš rod še potrebuje Odrešenika, ko pa je dosegel luno in osvaja prostore veselja? Kljub temu je v svetu toliko krivic in uživaželnosti, terorizma in osamljenosti. Tudi v tej naši generaciji, kot v vsaki drugi, prihaja k nam Jezus, Odrešenik. Ko rečemo »k nam«, mislimo na vsakega človeka, ki je pripravljen odpreti svojega duha in svoje srce za duhovne vrednote. Odrešenik seveda potrebuje naše sodelovanje. Spodbuja nas, da mu posodimo svoje roke, ki z deli dobrote dokazujejo bratsko povezanost s trpečimi, da

mu posodimo svoje besede tolažbe in spodbude.

Predvsem pa nas nagiba k osebnemu veselju nad Njegovim odrešenjem, saj je zgled veselega, umirjenega in v kreposti zasidranega človeka najboljše zdravilo za bolezni našega časa. Jezus iz Betlehema, Nazareta in Jeruzalema posvečuje vse, kar je pristno človeškega in želi odstraniti le to, kar je grešnega, kar torej človeka ponižuje in uničuje.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi ob splošnem naraščanju kulture nasilja in smrti črpali iz Božje besede navdihe za ljubezen in življenje.

V šestdesetih letih, ko se je začela spolna revolucija, so njeni nosilci trdili, da bo sproščena spolnost zmanjšala agresivnost v ljudeh. Znana je bila krilatica: »Make

love, not war« /Ljubite se, namesto, da se vojskujete./ Ker ljudje ne bodo več zatirali spolnega nagona, bodo sproščeni in umirjeni. Za napadalnost ne bo več pravega povoda. Sedanja podoba tako evropske kot ameriške družbe pa je povsem drugačna. Ugotavljajo naraščanje nasilja že pri mladostnikih in otrocih. Nemški tednik Der Spiegel, sicer liberalno usmerjen, prinaša pod naslovom »Narod v svinjaku« članek, kjer ugotavlja, da v sedanji Nemčiji sramežljivost izginja, narašča pa nasilje. Tednik navaja izjave psihologov, sociologov, politikov, ki ugotavljajo razpad civiliziranega obnašanja v družbi. Narašča cinizem, nasilje in obsesnost.

Sodobni človek se kljub navidezni svobodi čuti utesnjenega in ogroženega. Hlepi po ljubezni in sprejetosti, vendar neuspešno. Zaprt v svoj lastni egoizem ljubezni sploh ni

sposoben. Ker je nepotešen, postaja nasilen tako do drugih kot do sebe. Išče rešitve in dela obupne poskuse, pa se mu vse sproti pokvari. Edino pravo rešitev ponuja Sveto pismo – Božja beseda, ki mu govori, da ga Bog neizmerno ljubi v svojem Sinu Jezusu Kristusu. Če človek res veruje, da ga Bog ljubi, potem nasilje nima več smisla, ker je srce izpolnjeno in nima več občutka prikrajšanosti – odpre se človeški ljubezni.

V okrožnici »Bog je ljubezen« papež Benedikt XVI. piše: »Tako postane ljubezen do bližnjega mogoča v smislu, kot to uči Sveto pismo in Jezus. Ta obstaja ravno v tem, da v Bogu in z Bogom ljubim sočloveka, ki ga sicer ne maram in niti ne poznam. ... Ljubezen, ki prihaja od Boga, nas preoblikuje v Mi, kar presega naše ločitve in nam omogoča, da postanemo eno...«

Jože Pucelj

SVETNIK V MESECU

SILVESTER, papež umrl 335

31. december

SILVESTER ČUK

»Zadnjemu dnevu v letu pravijo trdi Slovenci staro leto, a ne Silvestrov dan ali večer,« je proti koncu 19. stoletja zapisal slovenski narodopisec Ivan Navratil. Večerne plesne zabave in druge hrupne prireditve ob izteku starega in pričakovanju novega leta, ki so se razbohotile z duhom potrošništva, so bile našim prednikom neznane. Pred vstopom v novo leto so ljudje delali obračune sami s seboj. Ta večer je bil drugi svetli večer z družinskim obredom blagoslovitve doma in z molitvijo pred jaslicami. Kdor je mogel, se je udeležil zahvalnega

opravila v župnijski cerkvi. Za mlajši rod pa je zadnji dan leta znan pod imenom 'Silvestrovo' ali 'Silvester'. Dobil ga je po svetniku, ki se ga Cerkev spominja na zadnji dan koledarskega leta.

O življenju sv. Silvestra je ohranjenih veliko zgodb in legend, manj pa zanesljivih zgodovinskih podatkov, čeprav je vodil Cerkev v prelomnem obdobju njene zgodovine – v času, ko je cesar Konstantin dal kristjanom v rimskem cesarstvu svo-

bodo in enakopravnost. Po vsej verjetnosti se je rodil v Rimu, kjer je kot mladenič bral na tablah na Kapitolu razglasil cesarja Avrelijana o preganjanju kristjanov in o razglasitvi sončnega boga za najvišje rimsko božanstvo. V moški dobi je doživel Dioklecijanovo preganjanje, med katerim si je prislužil častni naziv 'spoznavalec': kot diakon papeža Marcelina je namreč obiskoval kristjane v ječah in jih hrabil. Kot diakon in kasneje kot duhovnik je služil še trem papežem. Po smrti papeža Miltiada leta 314 je bil izvoljen za rimskega škofa in kot 32. naslednik apostola Petra je Kristusovo Cerkev vodil enaindvajset let – do leta 335. Nobenih zgodovinskih dokazov ni, da je on spreobrnil in krstil cesarja Konstantina. Pač pa drži, da je s Konstantinovo pomočjo papež Silvester I. v Rimu zgradil tri veličastne cerkve: svetega Odrašenika (zdaj svetega Janeza) v Lateranu, ki je ostala do danes rimska škofovska cerkev, torej papeževa stolnica, sv. Petra ob vatikanskem griču in sv. Pavla ob Ostijski cesti. Cesar Konstantin je

dal Cerкви ne le svobodo, temveč tudi mnoge izjemne pravice, zato si je prilaščal odločujočo vlogo v njej in samega sebe označil kot »škof za zunanje zadeve«. Pogubne posledice cezaropapizma, kakor se poseganje svetnih vladarjev na cerkveno področje imenuje, je bolj kot Rim čutil Bizanc, ki ga je Konstantin povzdignil v svojo prestolnico in ga po sebi imenoval Konstantinopol.

Za vlade papeža Silvestra I. je Cerkev notranje najbolj ogrožala zmota, ki jo je širil duhovnik Arij: oznanjal je nauk, da je Logos (učlovečena Beseda) stvar Očeta, s čimer je tajil pravo božanstvo Kristusovo. Nauk je obsodil cerkveni zbor v Niceji leta 325. Na njem so opredelili versko resnico, da je Kristus pravi Bog in pravi

človek ter sestavili vero, ki jo molimo pri maši.

Papež Silvester I. je umrl 31. decembra leta 335. Njegov spomin se obhaja že od leta 354. Silvester je eden prvih svetnikov, ki niso bili mučenci. Upodablja ga s papeškim križem in tiaro, z angeli in s knjigo. Svetnik je zavetnik domačih živali in priprošnjik za dobro krmno letino.

Sveti Silvester je nebeški zavetnik tistih, ki jim je ime: Silvester, Silvo, Silvan ali Silvestra, Silva; najbolj sta razširjeni obliki Silvo in Silva. Ime izhaja iz latinske besede silvestris v pomenu gozdni, v gozdu živeč, gozdni prebivalec, hostnik.

Kdo pa je bila MELANIJA, katere ime vidimo danes na ko-

ledajih? Nebeška zavetnica tistih redkih deklet in žena, ki so jim starši izbrali to ime, je sv. Melanija mlajša, opatinja. Doma je bila iz Rima, kjer se je rodila leta 383 v senatorski družini. Ko ji je bilo trinajst let, se je morala poročiti z bratrancem Pinianom. Po smrti njunih dveh otrok je moža pregovorila, da sta živela zdržno. Prodala sta svoje velikanske posesti, svojo palačo na Apijski cesti pa sta spremenila v gostišče za romarje in reveže. Nazadnje sta se kot romarja odpravila po svetu in se ustavila v Jeruzalemu, kjer sta ustanovila na Oljski gori ženski samostan. Pinian je kmalu umrl, Melanija pa je postala predstojnica tega samostana (opatinja) in vodila ga je do svoje smrti 31. decembra 439.

BITI BESEDA

Moje besede so duh in življenje

FRANÇOIS XAVIER NGUYEN VAN THUÂN

Ko sem bil učenec v malem semenišču v Anninu, mi je neki vietnamski duhovnik, profesor, dal razumeti pomen tega, da s seboj vedno nosim evangelij. Spreobrnil se je iz budizma in je izhajal iz mandarinske družine; bil je intelektualec: s seboj je privezano okrog vratu vedno nosil Novo zavezo, kakor se nosi sveto popotnico. Ko je zapustil malo semenišče, ker je dobil drugo službo, mi je dal v dediščino to knjigo, svoj najdragocenejši zaklad.

Zgled tega svetega duhovnika – imenoval se je Joseph Maria Thich – ki še zmeraj živi v mojem srcu, mi je zelo veliko pomagal v zaporu v času, ki sem ga preživel v samici. V tistih letih sem napredoval, ker je bila Božja beseda »luč mojim korakom«, »luč na moji poti« (prim. Ps 119,105).

Znano je, da sta sveti Hieronim in sveta Terezija deteta Jezusa nosila

evangelij zmeraj s saboj, blizu srca. Toda tudi moja lastna kultura poudarja edinstveno vrednost Svetega pisma. V Aziji zelo častijo besede Konfucija in Mencija, njegovega učenca. Ni jih mogoče imeti kjer koli, ampak jih hranijo na glavi, v znamenje spoštovanja.

Beseda in besede

Ko je Jezus v spremenitvi razodel svojo slavo Petru, Jakobu in Janezu, se je iz oblaka zaslišal glas: »To je moj ljubljeni sin: njega poslušajte« (Lk 9,35).

Jezusove besede niso kakor besede ljudi. Tega so se takoj zavedeli njegovi prvi poslušalci: »Učil jih je namreč kakor nekdo, ki ima oblast, in ne kakor njihovi pismouki« (Mt 7,29).

Ni naključje, da je evangelij zelo privlačen tudi zunaj krščanskega sveta. Gandhi, denimo, je zapisal:

»Ko sem bral evangelij in prišel do govora na gori, sem začel globinsko dojemati krščanski nauk. V nauku govora na gori je odmevalo nekaj, česar sem se naučil v otroštvu, nekaj, za kar se je zdelo, da pripada mojemu bistvu, in za kar se mi je dozdevalo, da se udejanja v mojem vsakdanjem življenju ... Močno se odžejate ob izviri govora na gori.«

Dejstvo je, da imajo Jezusove besede težo in globino, kakršnih druge besede nimajo, pa naj bodo besede filozofov, politikov ali pesnikov. Jezusove besede so 'besede življenja', kot jih pogosto opredeljuje Nova zaveza. Vsebujejo, izražajo, priobčujejo življenje, še več, 'večno življenje', polnost življenja.

Zelo rad imam, kar pripoveduje šesto poglavje evangelija svetega Janeza. Z razodetjem kruha življenja je postala pot težka in od tistega trenutka je veliko učencev zapustilo Jezusa. Takrat je vprašal dvanajstere: »Ali hočete tudi vi oditi?« Peter mu je odgovoril: »Gospod, h komu naj gremo? Samo ti imaš besede večnega življenja« (prim. Jn 6, 67-68).

Vsa moč in krhkost našega upanja sta odvisni od teh besed.

Beseda in evharistija, ena sama miza

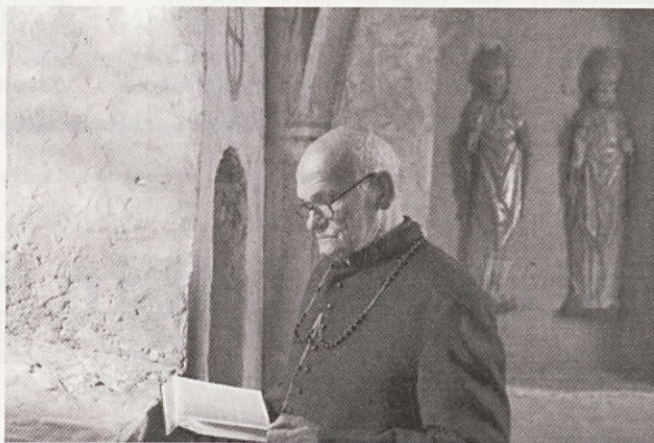
Sveto pismo že od prvih strani pričuje, da je Božja beseda enkratno učinkovita. »Bog je rekel ... « beremo v prvi Mojzesovi knjigi, »in bila je luč.« »Bog je rekel ... Tako se je zgodilo« (1 Mz 1,3.7.9.11.15.24.30). Po padcu naših prastaršev jim je Božja beseda z obljubo odrešenja spet dala upanje na odrešenje (1 Mz 3,15). S tem da je Bog poklical Abrahama, si je ustvaril svoje ljudstvo. In zgodovino oblikuje s svojimi besedami: govori očakom in jim posreduje svoje obljube, spregovori Mojzesu, da bi svoje ljudstvo osvobodil egiptovskega suženjstva, po prerokih daje besede resnice, ko Izrael čaka na Mesija, edinega Odrešenika.

Toda Jezus je Beseda v najod-

ličnejšem pomenu. »Jezus Kristus, učlovečena Beseda, poslan kot 'človek k ljudem',« pravi *konstitucija o Božjem razodetju*, »govori 'Božja beseda' (prim. Jn 3,34) in dovrši odrešilno delo, ki mu ga je zaupal Oče« (prim. Jn 5,36;17,4).

Da bi razumeli pomen Božje besede za Cerkev, zadošča, da se spomnimo tisočletne naravnosti Cerkev, ki »je vedno spoštovala Sveto pismo kakor Kristusovo telo samo; saj, posebno v svetem bogoslužju, z mize Božje besede in Kristusovega telesa neprenehoma jemlje kruh življenja in ga daje na voljo vernikom.«

V celotnem krščanskem izroči-

lu je mogoče stalno opazati to povezavo med Božjo besedo in evharistijo, kajti obe sta kristjanova hrana. »Kristusove krvi ne pijemo,« piše Origen, »samo takrat, ko jo prejemamo pri obhajanju skrivnosti, ampak tudi, ko prejemamo njegove besede, v katerih prebiva življenje.« In sveti Hieronim: »Poznanje Svetega pisma je resnična jed in resnična pijača, ki jo dobimo iz Božje besede.« Sveti Ambrož pa pravi: »Kristusovo kri, ki nas je odrešila, pijemo, kakor pijemo besede Svetega pisma: te preidejo v naše žile, in ko jih vsrkamo, preidejo v naše življenje.«

Sveti Hieronim še trdi: »Menim, da je evangelij Jezusovo telo in Sveto pismo njegov nauk. Jezusove besede: »Kdor je moje telo in pije mojo kri« (Jn 6,54), je mogoče razumeti tako glede na evharistično skrivnost kot tudi glede na to resnično Kris-

tusovo telo in kri, ki je beseda Svetega pisma. (...) Božja beseda je tisto Kristusovo meso in kri, ki vstopa v nas ob poslušanju.«

Kruh Božje besede, še opozarja *konstitucija o Božjem razodetju*, je hrana, ki vliva moč, razsvetljuje razum, utrjuje voljo, vžiga prenovljeno gorečnost, prenavlja življenje (št. 23).

Glede tega bi vam hotel posredovati svojo izkušnjo.

Ko sem izgubil vse in sem bil v zaporu, sem mislil, da bi si pripravil vademekum, ki bi mi mogel tudi v tistem položaju omogočiti, da bi živel Božjo besedo. Nisem imel ne papirja ne zvezkov, toda policija me je oskrbovala s papirjem, na katerega naj bi zapisoval odgovore na številna vprašanja, ki so mi jih zastavljali. Tako sem postopoma začel jemati nekatere od teh listov in posrečilo se mi je narediti droben zvezčič, v katerega sem mogel v latinščini dan za dnevno pisati več kot tristo stavkov iz Svetega pisma, ki sem se jih spomnil na pamet. Tako obnovljena je bila Božja beseda moj vsakodnevni vademekum, moja dragocena skrinja, iz katere sem črpal moč in hrano.

Sprejeti in živeti Božjo besedo

Toda da bi Božja beseda rodila življenje in prinašala vse svoje sado-ve, jo je treba sprejeti in živeti.

Ob Božji besedi, ki govori in se priobčuje, je naša glavna dejavnost poslušanje in sprejemanje. Prav »poslušajtega ga« je zapoved, ki jo je Oče naslovil na učence, kar zadeva njegovega Sina. To je bolj poslušanje s srcem kakor pa z ušesi. Beseda namreč prinaša sad samo, če je na rodovitni zemlji ali takrat, ko pade v »lepo in dobro srce« (prim. Lk 8,15).

Toda ne zadošča premišljevanje Božjo besedo, ne zadošča, da vanjo prodremo z umom, ob njej molimo, izpeljemo kakšen premislek ali kakšen sklep. Pristno poslušanje Božje besede se izraža v poslušnosti, v tem, da storimo, kar zahteva. Do-

pustiti moramo, da beseda v nas deluje, tako da nazadnje preoblikuje vse kristjanovo življenje. Uporabiti jo je treba v vseh okoliščinah našega bivanja, spremeniti jo je treba v življenje, kot spodbuja sveti Jakob: »Postanite uresničevalci besede in ne le poslušalci, ki sami sebe varajo« (Jak 1,22).

Pridobiti Kristusovo misel

Ko sem bil v zaporu, sem zapisal: »Upoštevaj eno samo vodilo, evangelij. Ta ustava je nad vsemi drugimi. Je vodilo, ki ga je Jezus zapustil apostolom (prim. Mt 4,23). Ni težko, zapleteno ali legalistično kakor druga: nasprotno, dinamično je, ljubeznivo in spodbuja tvojo dušo. Svetnik, ki je oddaljen od evangelija, je lažen svetnik.«

Ko Božja beseda stopi v nas, namreč spodbija človeški način mišljenja in delovanja in nas uvaja v nov življenjski slog, ki ga je uvedel Kristus. Kdor živi evangelij, more s Pavlom doseči, da ima »Kristusovo misel« (1 Kor 2,16): postane sposoben brati znamenja časa s Kristusovim pogledom in torej z ustvarjalnostjo vpliva na zgodovino; izkuša pravo svobodo, veselje, pogum evangelijske doslednosti; najde novo zaupanje v Očeta, odnos pristnega in iskrenega sinovstva, hkrati pa naravnost konkretnega in dejavnega služenja vsem ljudem.

Evangelij nam navsezadnje razodeva globoki smisel našega življenja, tako da končno vemo, čemu živimo; Kristusov nauk nam vnovič daje upanje.

Posledica tega je, da ne živimo več mi, ampak sam Kristus živi v nas. S pomočjo besed Svetega pisma Beseda prebiva v nas in nas preoblikuje vase: tako smo besede v Besedi.

Kako postaja Jezus navzoč v dušah?« se je vprašal Pavel VI. in odgovoril: »S pomočjo prenosnika, priobčevanja besede, prehaja Božja misel, prehaja Beseda, učlovečeni Božji Sin. Mogli bi zatrditi, da se Gospod učloveči v nas, ko sprejmemo, da pride njegova beseda, da bi živela v nas.«

Priobčevati besedo

In vendar ne zadošča samo sprejemati in živeti besedo. Treba jo je deliti z drugimi. To storimo v katehezi, v pridigah, v vodenju duhovnih vaj. Morda pa si zmeraj ne podarjamo sadov besede.

Beseda je seme, zasejano v našem življenju. Dobra zemlja ne vrne semena, ampak obrodi sad. Tako bi morali drugim priobčevati ne samo svoje premišljevanje o Božji besedi, ampak predvsem to, kar je ta storila, potem ko smo jo že sprejeli v zemljo našega življenja. Mar ni res, da so pričevalci bolj verodostojni od učiteljev ali so učitelji bolj verodostojni, če so tudi pričevalci?

To nam omogoča, da uvidimo tudi, kakšno je značilno krščansko oznanilo. Gre za to, da priobčujemo življenje (Življenje), torej pričujemo za izkušnjo, kot je dobro razumela Janezova skupnost: »Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo na svoje oči videli, kar smo opazovali in so otipale naše roke ... oznanjamo tudi vam, da bi bili tudi vi v občestvu z nami« (1 Jn 1,1-3).

Samo tako Božje kraljestvo napreduje in skupnost se širi, dokler ne bo sprejela celotnega človeštva v edinost Očeta, Sina in Svetega Duha.

V zaporu Phú Khánha so katoličani delili Novo zavezo, ki so jo nosili na skrivnem, na majhnih lističih, delili so si jo med seboj in se je učili na pamet. Ker so bila tla iz zemlje ali iz peska, so takrat, ko so zaslišali korake policajev, skrili Božjo besedo pod zemljo.

Ko je prišel na vrsto, je zvečer v temi vsakdo povedal odlomek, ki se ga je bil naučil. Presunljivo in ganljivo je bilo slišati v tišini in mraku Božjo besedo, Jezusovo navzočnost, 'živi evangelij', govoren z vso močjo duše, poslušati velikodušniško molitev, Kristusovo trpljenje.

Nekristjani so s spoštovanjem in občudovanjem poslušali, kar so imenovali: »*Verba sacra* - svete besede«. Mnogi so povedali, kar so tudi sami izkusili, da je Božja beseda »duh in življenje«.

Samo z evangelijem

Vedno sem prosil svetega Jožefa,

naj mi pomaga udejanjati evangelij. Četudi je bil Jezusov krušni oče, ni vse življenje prejel nobenega zakramenta - zakramenti še niso bili ustanovljeni - ampak je živel samo z Božjo besedo: poslušal jo je, sprejemal, jo udejanjal, jo priobčeval in delil z drugimi, tako da je njegova tesarska delavnica postala šola evangelija. Zato štejem svetega Jožefa za zavetnika vseh, ki živijo besedo.

To premišljevanje bi želel skleniti s pogledom, obrnjenim k nam, ki sodelujemo s svetim očetom pri opravljanju njegove petrovske službe. Pogosto se sprašujem: kako morem v tem jubilejnem letu spreminjati mišljenje, stalno udejanjati vnovično evangelizacijo življenja, pristno spreobrnjenje?

Ko je sveti oče šel skozi sveta vrata samo z evangelijem, mi je bil dan velik pouk ... to je pot, to je ikona rimske kurije za tretje tisočletje: Cerkev, ki sprejema, živi, medsebojno priobčuje in oznanja evangelij upanja.

Dalje prihodnjič

BOG V DANAŠNJEM ČASU

Bog je tako velik, da ga je vredno iskati vse življenje. – Sv. Terezija Avilska

Sv. Avgustin je rekel, da je Bog zato skrit, da ga z iskanjem lahko najdemo, in zato neskončen, da ga tisti, ki so ga že našli, lahko še iščejo. Vse naše življenje naj bo torej iskanje in pri tem bodimo prepričani, da zadnjih odgovorov ne bomo dobili iz knjig, ampak iz molitve na kolenih. - Sv. Janez od Križa globoko zatrjuje: 'Bog govori v molku in v molku sliši duša Boga.' – Francoski mislec Blaise Pascal pravi: 'Bog je dovolj svetel za tistega, ki hoče videti, toda tudi dovolj temen za tistega, ki noče videti.' In še: 'Bog nas ne bo vprašal, ali si veroval, ali si molil, ampak ALI SI ISKAL?'

» ... DUŠE NOČEJO VEROVATI V MOJO DOBROTO«

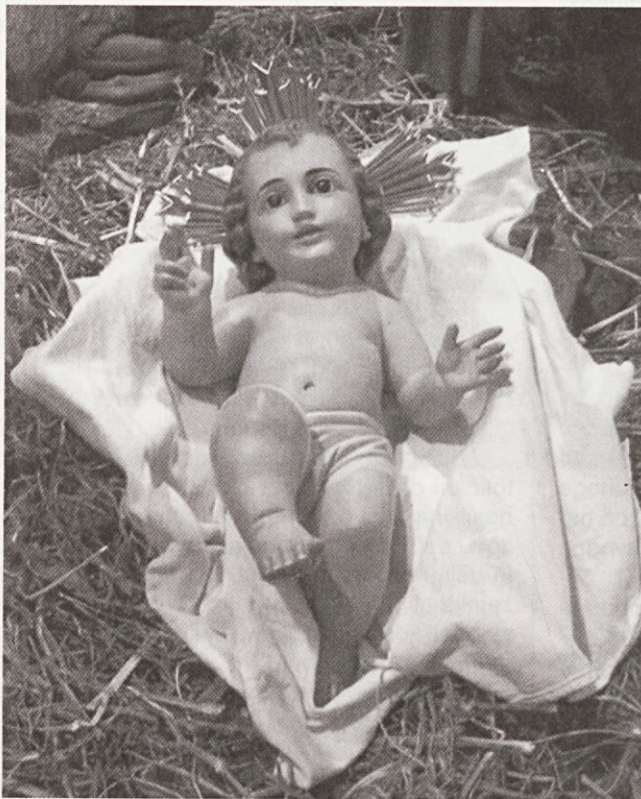
P prvi dan duhovnih vaj. Potrudila sem se, da sem bila zjutraj prva v kapeli. Pred premišljevanjem sem imela še nekoliko časa za molitev k Svetemu Duhu in najsvetejši Materi. Prisrčno sem prosila božjo Mater, da bi mi izprosila milost zvestobe v mojih notranjih navdihih in da bi zvesto izpolnila vsako božjo voljo. Z nenavadnim pogumom sem začela te duhovne vaje.

Boj za ohranitev molka. Kot se vedno dogaja, pripotujejo na duhovne vaje sestre iz različnih redovnih hiš. Ena od sester, ki je že dolgo nisem videla, je prišla k meni v celico in mi hotela nekaj povedati. Nič nisem odgovorila in opazila je, da nočem kršiti molka. Rekla mi je: »Nisem vedela, da ste tako čudaški,« in odšla. Spoznala sem, da ni nameravala nič drugega kot zadovoljiti svojo radovedno sebičnost. Bog, ohrani me v zvestobi.

Pater, ki je vodil duhovne vaje, je prišel iz Amerike. Le za krajši čas je pripotoval na Poljsko in tako je prišlo do tega, da je vodil naše duhovne vaje. Ta človek je bil poln notranjega življenja. Njegovo vedenje je izražalo veličino duha; tega duhovnika sta zaznamovali odpoved in zbranost. Kljub velikim krepostim, ki jih je imel, mi je bilo težko, da bi mu glede milosti razkrila svojo dušo. Kar zadeva grehe, je vedno lahko, a kar zadeva milosti, to zares zahteva od mene veliko napora in ne povem vsega.

Satanove skušnjave v času

premišljevanja. Zajel me je čuden strah, da me duhovnik ne bo razumel; potem spet, da ne bo imel časa, da bi mu mogla vse izpovedati. Kako naj mu vse povem? Pri očetu Bukowskem bi mi bilo lažje, a tega jezuita vidim prvič. Tedaj sem se spomnila nasveta očeta

Bukowskega. Rekel mi je, naj bi razsvetljenja, ki mi jih pošilja Bog, po končanih duhovnih vajah čisto na kratko zapisala ali ga o tem vsaj na kratko obvestila. Moj Bog, pol drugi dan mi je minil čisto lahko zdaj se začne boj na življenje in smrt. Čez pol ure se začne premišljevanje in nato moram k spovedi. Satan mi prigovarja: »Če so prednice že povedale, da je tvoje notranje življenje prevara - zakaj potem

sploh še spraševati in mučiti spovednika? Saj ti je m. X. že povedala, da se Gospod Jezus ne druži s tako ubogimi osebami, in isto ti bo povedal tudi ta spovednik. Zakaj o tem še govoriti, to niso grehi in mati X. ti je vendar jasno povedala, da so vsa srečanja z Gospodom

Jezusom le sanjarije, čista histerija; in zakaj moraš o tem pripovedovati temu spovedniku? Bolje storiš, če vse to zavržeš kot prevaro. Glej, koliko ponižan je te že doletelo in veliko te še čaka, a tudi sestre vedo, da si histerična.« »Jezus,« sem zakričala z vso močjo svoje duše. Tedaj pa je oče prišel, da bi imel govor.

Govoril je kratko, kot da bi se mu mudilo. Po govoru je sedel v spovednico. Pogledam - nobena od sester ne gre. Odtrgala sem se od svojega klečalnika in takoj sem bila v spovednici. Ni bilo časa za premišljevanje. Namesto da bi duhovniku opisala svoje dvome, ki so se porajali v odnosu do Gospoda Jezusa, sem začela naštevati vse že opisane skušnjave. Spovednik je takoj spoznal moje celotno stanje in rekel: »Vi dvomite, ker je Gospod Jezus z vami tako dober. Sestra, bodite popolnoma mirni. Jezus je vaš voditelj, vaša srečanja z Jezusom pa niso histerija ne sanjarjenje in ne prevara. Vedeti morate, da ste na dobri poti. Prosim vas, potrudite se, da boste tem milostim zvesti. Ne smete se jih izogibati. Predstojnikom sploh ni treba govoriti o notranjih milostih; samo po izrecnem naročilu,

a o tem se, prosim, poprej dogovorite s spovednikom. Ali če Gospod Jezus želi nekaj zunanega, morate to izpolniti po dogovoru s spovednikom, ne glede na to, koliko vas bo to stalo. Na drugi strani morate vse poročati spovedniku. Za vas prav gotovo ni kake druge poti. Molite za duhovnega voditelja, sicer boste napravili velike božje darove. Še enkrat vam ponavljam, bodite mirni - na pravi poti ste. Na nič se ne ozirajte, temveč vedno ostanite zvesti Gospodu Jezusu. Ni pomembno to, kaj kdo govori o vas. Prav s takšnimi ubogimi se Gospod Jezus druží, in čim bolj boste ponižni, tem tesneje se bo Gospod Jezus zedinjal z vami.«

Ko sem prišla iz spovednice, je neizrekljiva radost napolnila mojo dušo, tako da sem se umaknila v samotni kotiček na vrtu, da bi se skrila pred sestrami in se z vsem srcem predala Bogu. Njegova navzočnost me je vso prevzela in v trenutku se je vsa moja ničnost potopila v Boga. V tem trenutku sem občutila oziroma razločila tri božje osebe, prebivajoče v meni. Mir moje duše je bil tako velik, da sem se sama sebi čudila, kako sem se mogla tako vznemirjati.

Sklep: Zvestoba notranjim navdihom, če bi me ne vem kaj stalo. Ničesar storiti sama, brez predhodnega dogovora s spovednikom.

Obnovitev zaobljub. Takoj zjutraj, ko sem se zbudila, se je moj duh popolnoma potopil v Boga, v ocean ljubezni. Med sveto mašo je moja ljubezen do njega dosegla vrhunec. Po obnovitvi zaobljub in svetem obhajilu sem nenadoma zagledala Gospoda Jezusa, ki mi je ljubeznivo rekel: **Moja hči, glej v moje usmiljeno Srce.** Ko sem pogledala to najsvetejše Srce, so iz njega izhajali enaki žarki, kakršni so na podobi - kot kri in voda. Spoznala sem, kako veliko je Gospodovo usmiljenje. Spet mi je Jezus ljubeznivo rekel: **Moja hči, pripoveduj duhovnikom o mojem nepojmljivem usmiljenju. Žgejo me žarki usmiljenja, želim jih izlivati na duše, a duše nočejo verovati v mojo dobroto.** Jezus je naglo izginil. Ves dan

je moj duh ostal potopljen v občuteno božjo bližino, kljub hrupu in pogovorom, ki so v navadi po duhovnih vajah. Vse to me ni motilo. Moj duh je bil v Bogu, čeprav sem na videz sodelovala v pogovorih in celo obiskala Derdy.

Danes začenjamo s tretjo probacijo. Tri smo se zbrale pri materi Margareti, ker so druge sestre pravkar imele svojo tretjo probacijo v hiši noviciata. Mati Margareta je začela z molitvijo in razlago tretje probacije ter pripomnila, kako velika milost so večne zaobljube. Nenadoma sem na glas zajokala. Naenkrat sem pred očmi svoje duše zagledala vse božje milosti, svojo ničevost in nevaležnost pred Bogom. Sestre so me začele oštevati zaradi mojih solz, a mati učiteljica me je zagovarjala in rekla, da se temu ne čudi.

Po končani uri pouka sem odšla pred najsvetejši zakrament in kot največja beda in ničevost prosila Gospoda za usmiljenje, da bi blagovolil očistiti in ozdraviti moje revno dušo. V tem trenutku sem zaslišala besede: **Moja hči, vsa tvoja beda je zgorela v ognju moje ljubezni kakor bilka, vržena v nepojmljivi žar. S svojo ponižnostjo privlačiš nase in na druge duše celo morje mojega usmiljenja.** Odgovorila sem: »Jezus, oblikuj moje ubogo srce po tvojem božjem okusu.«

Ves čas priprave je bila moja dolžnost pomagati sestri v oblačilnici. Ta dolžnost mi je dala veliko možnosti za vajo v krepostih. Večkrat sem morala tudi po trikrat nesti perilo nekaterim sestram. Ni jim bilo mogoče ustreči. A spoznala sem tudi velike kreposti nekaterih sester, ki so vedno prosile, da bi jim dajali, kar je najslabšega v vsej pralnici. Občudovala sem tega duha ponižnosti in odpovedi.

V adventu se je v moji duši zbudilo veliko hrepenenje po Bogu. Moj duh je z vso močjo svojega bistva hrepenel po Bogu. V tem času mi je Gospod podelil velika razsvetljenja in spoznavanju njegovih lastnosti.

Prva lastnost, ki mi jo je Gospod dal spoznati, je njegova sve-

tost. Ta svetost je tako velika, da pred njo drhtijo vse moči in oblasti. Čisti duhovi zakrivajo svoje obličje in tonejo v neprestanem češčenju. Samo z eno besedo izražajo svoje največje spoštovanje: to je Svet... Svetost Boga je razlita na božjo Cerkev in na vsako osebo, ki v njej živi - vendar ne v enaki meri. So duše, ki so popolnoma pobožanstvene, a so tudi duše, ki komajda živijo.

Drugo spoznanje, ki mi ga je podelil Gospod - to je njegova pravičnost. Njegova pravičnost je tako velika in prodorna, da sega v bistvo stvari in vse pred njim obstaja v goli resnici in nič brez nje ne more obstajati.

Tretja lastnost je ljubezen in usmiljenje. Spoznala sem, da je največja božja lastnost ljubezen in usmiljenje. Ta povezuje ustvarjeno bitje s Stvarnikom. Najbolj vzvišeno ljubezen in neskončno usmiljenje spoznavam v učlovečenju Besede, v njegovem odrešenju. Spoznala sem, da je to največja lastnost v Bogu.

Danes sem pospravljala sobo neke sestre. Kljub temu, da sem pospravljala zelo skrbno, mi je ta sestra ves čas hodila za petami in govorila: »Tu je še prašno. Tam je še en madež na tleh.« Tudi desetkrat sem ponovila isto delo, samo da bi ji ustregla. Delo ne utruja, pač pa tisto neobvladano govorjenje in zahteve. Ni ji bilo dovolj, da me je ves dan mučila, ampak me je zatožila še učiteljici novink. - »Mati, prosim vas, kakšna nenatančna sestra je to, ne zna se podvizati.« - Naslednjega dne sem brez izgovora ponovno šla opravljati isto delo. Ko je spet mučno sitnarila, sem pri sebi pomislila: »Jezus, lahko sem tiha mučenica. Moči ne jemlje delo, ampak takšno mučenje.«

Spoznala sem, da imajo nekateri poseben dar, nagajati drugim. Mučno sitnarijo, kolikor le morejo. Ubog tisti, ki jim pade v roke. Nič ne pomaga, tudi najboljše stvari so tu sprevržene.

Božični večer. Danes sem se najprisrčneje združila z božjo Materjo, doživela sem njene notranje trenutke. Zvečer, pred lomljenjem

óblatov, sem stopila v kapelo, da bi v duhu delila óblate z meni ljubimi osebami in prosila božjo Mater milosti zanje. Moj duh je bil ves zatopljen v Boga. Med polnočnico sem v hostiji zagledala Dete Jezusa. Moj duh je popolnoma utonil v Bogu. Čeprav le majhen otrok, vendar je njegova veličina prevzela mojo dušo. Globoko me je ganila skrivnost, velika ponižnost Boga in njegovo nepojmljivo izničenje. Vse prazniške dni je to bilo živo v moji duši. O, nikoli ne bomo razumeli tega velikega božjega ponižanja - čim več o tem premišlujem (tu je misel prekinjena).

Nekega dne zjutraj, po svetem obhajilu, sem zaslišala naslednje besede: **Želim, da me spremljaš na poti k bolnikom.** Obljubila sem, vendar kmalu nato, ko sem premislila, kako bom to storila, sem se zavedala, da svete popotnice ne spremljajo sestre drugega kora, ampak sestre direktorice. Pomislila sem pri sebi, da bo Jezus že našel neko rešitev. Kmalu zatem je mati Rafaela prišla pome in rekla: »Vi, sestra, boste spremljali Gospoda Jezusa, ko pojde duhovnik k bolnikom.« In ves čas, kar sem bila pripravnica, sem vedno s svečo spremljala Gospoda. Kot Jezusov vitez sem si prizadevala, da sem bila vedno opasana z železnim paskom (»Železni pasek« - vrsta pasu, ki je podoben drobn, bodeči žični mreži. Nošenje takega 'paska' je bila ena od spokornih vaj.) saj bi spremljanje Kralja brez pasu ne bilo primerno. To premagovanje sem žrtvovala za bolnike.

Sveta ura. Med to uro sem se trudila, da bi premišljevala Gospodovo trpljenje. A moja duša je preplavila radost in nenadoma sem zagledala malo Dete Jezusa.

Njegova veličina me je tako prevzela, da sem rekla: »Jezus, tako majhen si, pa vem, da si ti moj Stvarnik in Gospod.« Jezus mi je odgovoril: **Sem, toda s teboj se srečujem kot otrok, da bi te naučil ponižnosti in preprostosti.**

Vse trpljenje in težave sem spletla Jezusu v šopek za dan najine večne poroke. Nič mi ni bilo težko, ko sem pomislila, da je to za mojega Ženina kot dokaz moje

ljubezni do njega.

Moja tihota za Jezusa. Trudila sem se za veliko tihoto za Jezusa. V največjem trušču je Jezus vedno imel tihoto v mojem srcu, čeprav sem za to morala večkrat veliko prestat. Toda kaj more biti veliko za Jezusa, za njega, katerega ljubim z vso močjo svoje duše?

Danes mi je Jezus rekel: **Želim, da globlje spoznaš mojo ljubezen, s katero je moje Srce razvneto do duš. To boš razu-**

mela, ko boš premišljevala moje trpljenje. Klič mi usmiljenje za grešnike, želim jih odrešiti. Ko s skrušenim srcem in z vero moliš za kakšnega grešnika naslednje molitev, mu bom podaril milost spreobrnjenja. Molitev se glasi:

Kri in voda, ki izvira iz Jezusovega Srca kot studenec usmiljenja za nas - vate zaupam.

Dalje prihodnjič

»Ali je tvoj Bog velik ali majhen?«

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

V era v Boga Očeta je torej predmet vere, ne rezultat 'znanstvenega' raziskovanja. To dejstvo nekatere razžalosti. V skladu z miselnostjo našega časa imamo za resnično samo to, kar je mogoče znanstveno preveriti. Znanost je postala kraljica na področju človeškega spoznanja. Presoja, kaj je mogoče sprejeti v polje takšnih spoznanj, in zavrača, kar ni jasno in razvidno. Po pripovedi Dostojevskega si znanstvenik gradi kristalno palačo. Kot gradbenik uporablja samo to, kar je dokazano z neposrednim videnjem oči, ali s tem, kar je logični sklep njegovih razmišljanj. Nejasne stvari so izločene, da bi se izognili nevarnosti 'srednjeveškega mračnjstva'. Palača se z veličastnim poletom dviguje v višino in v njej je veliko sob, prihranjenih različnim vejam človeškega spoznanja. Človek, ki je zadovoljen s svojim delom, pride tja prebivat. Najprej je osupel od sijaja. Vendar se po krajšem času prične dolgočasiti, ker v njej ne najde ne svobode ne ljubezni. Ti dve stvari ne bosta nikoli 'znanstveno jasni', ker sta osebni resničnosti. Torej ne morejo vstopiti v to palačo niti žive, konkretne osebnosti.

Dostojevski dodaja še drugi pre-

mislek. »Človeku iz podzemlja« (to je dejansko simbolični naslov knjige, ki obravnava takšne probleme) zagotavlja, da bo v enem stoletju ali dveh znanost tako napredovala, da bo ves naš svet tako jasen, kot je jasno to, da »je dva plus dva štiri«. To naredi na človeka vtis. Toda potem skloni glavo in vpraša: »In kaj bom v njem še počel jaz?«

Z vsem spoštovanjem do znanosti in z občudovanjem njenega napredka se moramo zavedati njenih meja. Njeno področje je spoznanje 'stvari', vendar se ji izmika spoznanje 'oseb'. Torej obstaja kar se da velik razlog za to, da mora znanost kapitulirati pred spoznanjem Boga, ki je Oče, živa, svobodna oseba, ki ljubi *par excellence*. Nahajamo se pred skrivnostjo vere. S tem se ne zmanjšuje njegova Božja veličina. Zaupna izkušnja prave vere v Boga ni nižja od znanstvenega spoznanja, ampak višja, bolj vzvišena.

Collin, angleški liberalni mislec, je srečal delavca, ki je šel v cerkev. Poznal ga je, zato si je dovolil šalo: »Ali je tvoj Bog velik ali majhen?« »Tako velik je, da ne more vstopiti v tvojo glavo: toda po drugi strani je tako majhen, da more prebivati v

mojem srcu.« Collin je priznal, da so številni hoteli zrušiti njegov ateizem z apologetskimi in znanstvenimi argumenti, vendar ni nobeden od teh razlogov naredil nanj takšnega vtisa kot izpoved tega preprostega delavca.

Spoznanje osebnega Boga je onstran spoznanja stvari

Ne tako dolgo tega je ruski teolog Pavel Florenski zelo poudarjal to razlikovanje: razliko med spoznanjem stvari in spoznanjem oseb. V teh dveh primerih si je treba izbrati precej različno izhodišče. Da bi spoznali stvari, izhajamo iz kartezijskega načela o jasni in razločni misli – idea-, o objektivni razvidnosti. Tega, kar smo videli z lastnimi očmi, ne moremo zanikati. Na enak način to, kar je gotovo, na matematičen način tvori veljaven temelj za nadaljnja razmišljanja. Iz tega sledijo logično zanesljivi sklepi. Vendar tako ne moremo nadaljevati v neskončnost. Če nato želimo vedeti več, postanejo pojmi manj zanesljivi, negotovi in nazadnje se oblikujejo samo verjetne teorije. Znanost si ne upa iti tako daleč. Ustavlja se pri tem, kar je gotovo. Gradi, kot pravi Dostojevski, kristalno palačo, polno lepih stvari, v kateri pa ne sme biti skrivnosti in torej oseb.

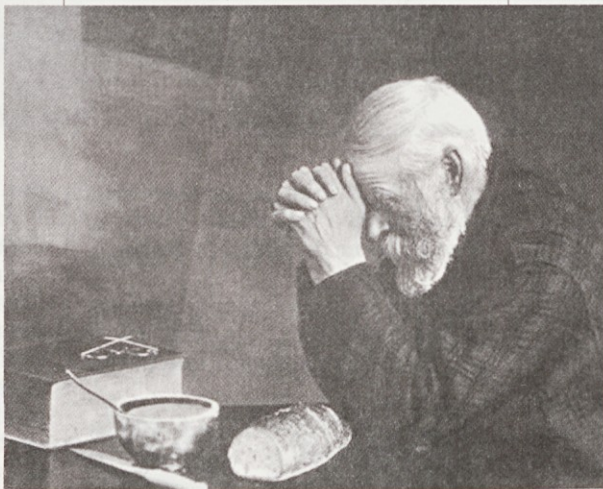
In res, kateri koli človek, ki ga srečamo, ostaja za nas skrivnost. Nikoli ne moremo reči, da smo ga jasno in gotovo spoznali. Kako naj se mu tedaj približamo? Florenski postavi tri stopnje približevanja. Prvi je ta, da mu zaupamo, da je to zaupanje nekako slepo, ne gradi na gotovosti in morebiti tudi tvega (*Credo quia absurdum*). Druga stopnja se kmalu razvije. Človek, ki mu zaupamo, se prične razodevati, pripovedovati nam prične o sebi in mi ga pričenjamo razumeti. Zadovoljni smo torej, ker smo mu verjeli, in upamo, da ga bomo nato razumeli še bolj (*Credo ut intelligam*). Ko preteče določeno bolj ali manj dolgo obdobje, moremo celo reči, da nam ga uspe zelo

dobro razumeti (*Intelligo quia credo*). Takšno medsebojno razumevanje raste, denimo, v družini, kjer obstaja medsebojno zaupanje, ljubezen in vsakodnevni stik. Osebe se

razumejo, ker se ljubijo.

Ker je nebeški Oče Oseba *par excellence*, se mu približujemo na podoben način: pričnemo mu za-

upati, z njim ohranjamo pogost stik v molitvi. Iz tega vztrajnega stika se rodi ljubezen do Boga in občudovanje njegovih skrivnosti, ki se razodevajo v duši.

Če se je na začetku vera v Boga zdela skok v temo, se nazadnje izkaže kot življenje in luč vsakega človeka, ki pride na svet (prim. Jn 1,3 in dalje).

Znameniti popotnik Branks se je po dolgih potovanjih vrnil v domovino in sprejel ga je kralj Jurij V., ki ga je vprašal: »Kaj je bila najlepša stvar, ki ste jo videli v svetu?« Odgovor je bil: »Veličastvo, on, ki je Gospod sveta.«

Brez vere ne moremo biti Bogu všeč (Heb 11,6)

Evangelij skorajda na vsaki strani ponavlja, da je vera nujna za to, da se približamo Bogu. »Kdor bo sprejel vero in bo krščen, bo rešen, kdor pa ne bo sprejel vere, bo obsojen« (Mr 16,16). Odrešenje je namreč v spoznanju Boga, ta pa brez vere ostane nedostopen. V času reformacije so se odvijale živahne razprave med katoličani in kristjani, ki so prihajali iz protestantskih Cerkva, o vprašanju vere, ki rešuje. Danes teologi obeh Cerkva priznavajo, da je šlo za dvomnosti, ki jih je povzročila nejasnost pojmov, katere so uporabljali v sporu.

Če vprašamo katoličana, ki prihaja iz ljudstva, kaj pojmuje z besedo 'vera', bo po vsej verjetnosti odgovoril, da gre za resnice, ki jih vsebuje katekizem. Tako so, denimo, Jezusovi čudeži, o katerih govori Pismo, 'del naše vere'; 'zasebna' razodetja, nasprotno, 'ne pripadajo veri'.

Za protestante je klasičen primer vere Abraham, 'oče vseh verujočih' (prim. Rim 4,11). Malo je vedel o Bogu, vendar je vanj neskončno zaupal. Ni bil pripravljen le priznati kot resnico vse, kar mu je Bog rekel, ampak je bil to pripravljen tudi takoj udejanjiti. Samo po sebi se razume, da takšna vera sama opravičuje, dela človeka Bogu všečnega.

Ta dva vidika vere 'katoliški' in 'protestantski', če hočemo, sta dejansko neločljiva. To je med cerkvenimi očeti zapazil sveti Ciril Jeruzalemski: kdor se hoče približati Bogu, mu mora najprej zaupati. Če pa nekomu zaupamo, sprejememo kot resnično, kar nam pravi, kar nam predlaga, naj verjame. Samo po sebi se razume, da predstavlja

osebno zaupanje, ki ga naklanjamo Bogu, prvobiten vidik.

Takšna je bila v Stari zavezi Abrahamova vera. Ni mu bilo lahko. Da bi sledil Gospodovi poti, je moral pustiti svojo zemljo, svojo domovino, in to je v tistih časih pomenilo, da se je oropal vsakršne družbene varnosti. Dejansko je postal romar in je upal na novo domovino, katero mu je obljubil Bog. Temeljna točka obljube je bila misel, da bo postal oče novega velikega ljudstva. In vendar sta se postarala on in žena in nista imela otrok. In ko se je potem rodil otrok obljube, mu je Bog rekel, naj mu ga žrtvuje. To žrtvovanje je prav v zadnjem trenutku preprečil Bog. Rezultat teh preizkušenj je bil očiten: gotovost, da je Bog zvest svojim obljubam in da je zaupanje vanj edina gotovost v tem svetu, polnem nemira.

V Stari zavezi je še en primer velike vere David. Zadnjemu iz zadnje družine v Izraelu, ki je bil dolga leta begunec, ki je utekel iz svoje domovine, je bilo namenjeno, da postane kralj, ustanovitelj dinastije. Z zaupanjem v Boga je vse to uresničil in premagal vse sovražnike, celo tiste iz lastne družine. Vendar se je zgodilo nekaj najslabšega. Bog mu je ostal zvest, David je to mogel ugotoviti vsak trenutek. Toda tisti, ki ni ostal zvest, je bil prav David. Zagrešil je prešuštvo in velik zločin, ko je ubil Urijaja, moža žene, ki jo je hotel vzeti. Vendar je odkril, da je mogoče ohraniti zaupanje v Boga, ko je opravil pokoro in se spovedal svojega greha. Božja zvestoba se je razodela do te mere, da je bodoči Odrašenik sveta prišel prav iz rodovine kralja Davida.

Po takšni veri, piše pismo Hebrejcem, »je bilo pričano v korist starih (...), po veri so premagovali kraljestva, ravnali pravično, prejeli obljube. Levom so gobce zaprli, silo ognja so pogasili, ušli rezilu meča, iz slabotnosti so postali močni, okrepili so se v boju in v beg so pognali tuje trume« (11,2.33-34).

Če se Stara zaveza prične z Abrahamom, očetom vseh verujočih, najdemo na začetku Nove zaveze vero Marije, ki je blagrovana, »ker je verovala« (prim. Lk 1,45). Tudi

zanjo ni bilo lahko. Obljubo, da bo postala Odrašenikova mati, je izrekel nadangel, Jezusovo rojstvo sta spremljala petje angelov in poklon modrih iz Vzhoda. Vendar so sledila dolga leta sivega življenja v Nazaretu brez čudežev in brez posebnih Božjih znamenj in na koncu se je apostolsko Mesijevo poslanstvo končalo z odpadom dela njegovega ljudstva in s sramotnim križem. Nekateri cerkveni očetje so trdili, da naj bi Marija ob vznožju križa trpela skušnjava dvomov, vendar naj bi se prav na Kalvariji naučila še zadnje stopnje modrosti, modrosti križa, kar pomeni trdno zaupanje tudi ob soočenju s smrtjo in ko se zdi, da je Bog človeka zapustil.

In koliko primerov zaupanja v Boga najdemo v življenju svetnikov! Pravični Stare zaveze so odkrili, da je Izraelov Bog vesti in usmiljeni Bog.

Bog, o katerem pravimo: »Ne veke traja njegova dobrota« (Ps 135). Nova zaveza nam zagotavlja, da se razodeva kot oče, čigar previdnost se razliva na vse ljudi in stvari.

Sveti Frančišek Saleški dobro opaža razliko med osamljenim prizadevanjem za popolnost pred samim seboj, ki je skorajda egoistično, in drugim prizadevanjem za popolnost, h kateremu nagiba pogovor z Bogom. In to razloži s primerom. Ko se mladenka ogleduje v zrcalu in je zadovoljna, ko vidi, kako je lepa, je to nečimrnost. Ko pa stori isto dejanje, da bi ugajala svojemu možu, to ni več nečimrnost, ampak ljubezen. Tako se mora tudi duša gledati v zrcalu lastne vesti, ne zato, da bi ostala zaprta vase, ampak z edino mislijo, da bi ugajala Bogu.

Dalje prihodnjic – Iz knjige Ali poznaš Očeta?

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Se danes še prakticirata čarovništvo ali črna magija, ezoterizem in vedeževalstvo?

Na žalost se čarovništvo, vedeževalstvo in vse vrste črne umetnosti (magije) še

danesh prakticirajo in to ne samo v poganskem, temveč tudi v krščanskem svetu. Neka anketa iz zadnjih let preteklega stoletja, izvršena med mladimi Italijani, je prinesla veliko presenečenje. Ugotavila je, da se astrologija in vedeževalstvo več predvsem med mladimi Italijani: med mladimi 38,8% odstotkov, proti 22% med tistimi, ki imajo več kot 50 let. V čarovnike veruje 12%, medtem pa pri njihovih starših 7%. To pomeni, da mladi Italijani verujejo v te reči v dvakrat večji meri kot starejši nad 50 leti. Antropologinja Cecilia Gatto pa meni, da ima ezoterizem in Nova doba (New Age) toliko pristašev, ker da se je zadnja desetletja vsaj v Italiji, a verjetno tudi v mnogih drugih evropskih deželah, začel hitro zgubljati.

ti religiozni in sakralni značaj in to ne le v zasebnem, temveč tudi v javnem življenju. Sredi prejšnjega stoletja se je namreč pojavil v svetu marksistični ateizem in masonski antiklerikalizem. V šolah se je v zadnjih desetletjih gojil nek nejasen 'spiritualizem', nasproten krščanski kulturi. Tako je Manzini veroval v preseljevanje, Garibaldi je bil mason, medtem ko je Manzini veroval in prakticiral spiritizem. Višji sloji so to radi posnemali.

Značilnost teh pojavov je bila v tem, da je ta in podobna praksa začela zajemati široke ljudske sloje. Razlog tega pojava je precej lahko razložiti: sekularizacija in praktični ateizem in vse nadnaravno je počasi zamiralo in če se ne prizna ter sprejme božjo previdnost kot edino pravo razlago za skrivnost življenja, je pač treba iti iskat razlage drugam.

Značilnost tega novega pojava je v tem, da se krščanstvo ni popolnoma zavrglo, ampak da se od njega vzame le del njegove resnice in se ga pomeša z drugimi razlagami. To po meni, da se niti ne ve, kaj naj se od krščanstva vzame kot vsaj delna resnica in razlaga obstoječega sveta.

Zato je zanimivo, da mnogi mladi verujejo v Kristusa, a istočno tudi v Muhameda in celo v Buda.

Problem je veliko globlji in zadeva samo vprašanje o smislu človeka in sploh življenja na svetu. Ugotovljeno je, da jih med italijanskimi mladimi samo 85% veruje, da obstaja samo ena prava vera. Nekdo je te mlade ljudi poimenoval 'duhovne nomade' - samotarske iskalce. Enkrat pristopijo h kakšni budistični skupini, kjer vztrajajo nekaj let ali mesecev, in ko vidijo, da tam niso našli odgovora na svoje življenjske probleme, začno z New Age, in ker jih seveda tudi ta ne zadovolji, pristopijo h Hare Krišna, in tako hodijo od enega do drugega sistema, ki jim obljublja dati kakšno zadnjo razla-

go o smislu njihovega življenja in sveta sploh.

Kaj storiti v pričo vsega tega, se sprašujemo. Priznati je treba, da vse to iskanje odkriva v mladih in ne le tako mladih veliko, nepotešljivo željo po zadnji resnici in gotovosti. Treba jim je dopovedati, da bodo samo v Jezusu Kristusu našli, kar tako strastno in nemirno iščejo - resnico o sebi in svetu. Treba bo najti načine, kako mlade in ne le mlade ljudi pripeljati do Kristusa, ki ima edini odgovor na vsa najvažnejša vprašanja, na katera nihče drug ne more dati zadnjega odgovora. Nevede in nehote nas prosijo, da naj jih pripeljemo h Kristusu, kot so se nekoč Grki obrnili na apostola Andreja s proš-

vanja. Če pa se boste zanimali za podrobnosti, boste morali seči po kakšni dobri teološki knjigi.

Po trojni poti se lahko pride do zaključka, da je prav Katoliško Cerkev ustanovil Kristus. Prvo pot lahko imenujemo zgodovinska pot, ki najprej dokaže, kakšno poslanstvo je imel Kristus na svetu. In nato se pa dokaže, da je svoje odrešilno delo Kristus zaupal posebni verski družbi, ki je prav Katoliška Cerkev. Vso to dokazovanje predpostavlja zgodovinsko veljavo spisov Nove zaveze, zlasti evangelijev. Na podlagi evangelijev se najprej dokaže, da je Kristus imel namen ustanoviti neko versko družbo. To versko družbo ali Cerkev je obljubil sezidati na 12

apostolih. Naredil jih je tako rekoč za temelj te svoje verske družbe, Cerkve. Naslednji korak tega dokaza obstaja v tem, da je Kristus v resnici ustanovil takšno versko družbo - Cerkev; dal ji jel osnovno ustavo, zgradil jo je na apostolih, katere je nato poslal oznanjat evangelij vsemu svetu in jim v ta namen dal tudi oblast, da z zakramenti, zlasti s krs-
tom, evharistijo in

odpuščanjem grehov delijo ljudem sadove Kristusovega odrešenja. Poleg tega je tudi izročil enemu od apostolov, namreč Petru in njegovim naslednikom, vrhovno oblast v tej svoji Cerkvi.

Končno se pa dokaže tudi, da je Kristus ustanovil to Cerkev z namenom, da bi takšna, kot jo je on ustanovil, trajala do konca sveta. Ta njegov namen je razviden med drugim iz njegove obljube: »In prekleenska vrata je ne bodo premagala.« Ko apostolov ne bo več, bo Cerkev še naprej živela in delovala v vsakokratnih naslednikih apostolov.

Druga pot, po kateri se dokaže, da je Kristus imel namen ustanoviti Cerkev, ki naj bi trajala do konca sveta, obstaja v tem, da se

njo: »Hočemo videti Jezusa« (Jn 12, 21). Kajti samo Kristus ima zadnji odgovor o tem, kaj je človek, odkod prihaja in kam naj bi šel. Ali kakor beremo v psalmu: »Gospod, iščem tvoj obraz« (Psalm 27). Le da psalmist ni še poznal Kristusa, da bi človeka lačnega in žejnega resnice, napotil k tistemu, ki je rekel: »Jaz sem pot, resnica in življenje.«

2 - Kako se lahko dokaže, da je Katoliško Cerkev ustanovil Kristus in da je zato edina prava njegova Cerkev?

To je možno dokazati. En del teologije pod imenom apologetika se posveča prav temu vprašanju. Vam bom naka-
zal le glavne korake tega dokazo-

ugotovi, kakšne lastnosti naj bi po Kristusovi volji njegova Cerkev imela in sicer ves čas svojega obstoja. Te lastnosti ali značilnosti so štiri: 1. Enotno vodstvo Cerkve in cerkvenega občestva. 2. Cerkev naj svoje vernike vodi k svetosti, zato ji je Kristus izročil vsa sredstva, ki so zato potrebna, posebej svoj nauk in zakramente. 3. Tretja značilnost prave Kristusove Cerkve: Kristusova Cerkev je edina redna pot za zveličanje vseh ljudi, zato naj se širi med vse ljudi vsega sveta med vse narode in rase in to do konca sveta. 4. In končno: lastnost apostolstva, kar pomeni, da morajo Cerkev voditi vedno nasledniki apostolov.

Potem, ko so bile določene te štiri značilnosti, pod katerimi jo Kristus hotel ustanoviti in imeti

svojo Cerkev, se pa pregleda, sodi vse danes obstoječe krščanske skupnosti (Cerkve) ki si prilaščajo pravico biti edina prava Kristusova Cerkev. Te so predvsem tri: Katoliška Cerkev, različne veje pravoslavne Cerkve in protestantske Cerkve. Med vsemi temi tremi velikimi krščanskimi skupnostmi se dokaže, da edina Katoliška Cerkev v polnosti odgovarja zamisli, ki jo je Kristus imel, ko je ustanovil svojo Cerkev.

Za to trditev ima edina Katoliška Cerkev nekatere posebne znake, ki jih druge krščanske skupnosti nimajo. Prvi takšen znak je njeno čudovito širjenje po vsem svetu in to kljub težkim preizkušnjam in skoro neprestanim preganjanjem, katerim je bila in je v različnih oblikah še

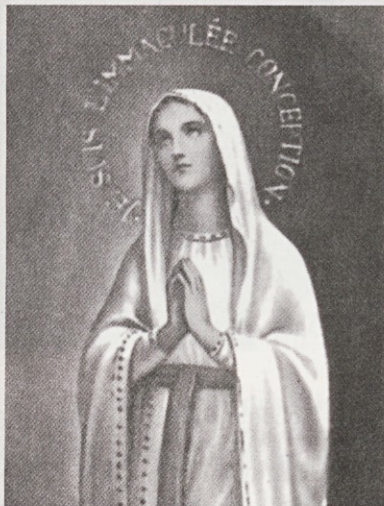
podvržena. 2. Druga značilnost je v edinosti Katoliške Cerkve: vedno isti nauk, ista sredstva posvečenja, ista misijonska zavest in dejavnost, kako širiti Kristusov nauk in sredstva odrešenja po vsem svetu. 3. Njena nepremagljiva stanovitnost kljub vsem mogočim oviram 4. In končno: izredna svetost premnogih udov prav Katoliške Cerkve, o čemer pričajo življenja tolikih svetnikov, ki so živeli in junaško umirali za krščansko vero.

Nobena druga krščanska skupnost (Cerkev) ne more pokazati kaj podobnega kot lahko pokaže prav Katoliška Cerkev, ki si zato lahko lasti pravico, da se ima za edino pravo, od Kristusa ustanovljeno Cerkev.

Čudež lurške matere Božje

Gospa Alicia Couteault, (rojena 1917), doma iz kraja Bouillé Loretz v Franciji, je bila vpisana za škofijsko romanje bolnikov mesta Anjou, ki se je vršilo maja 1952. Stara 34 let, je trpela od julija 1949 zaradi hudega zaapnenja žil (arterosclerosis en placas). Bolezen je bilo nemogoče zaustaviti, zato so zdravniki izgubili vsako upanje na njeno ozdravitev. »Nihče si ne more predstavljati, do kakšnega stanja je prišla moja žena,« je zatrjeval njen mož, ko je bil še neveren. »Da je mogla hoditi, si je pomagala tako, da je drsala dva stola s seboj. Trpela je zaradi pomanjkanja ravnotežja, kadar je kaj prišla, so se ji tresle roke in ni mogla kuhati niti pisati. Govorila je s težavo in tudi njen vid je bil oslavljen.«

V Lurd je romala v zelo težkih pogojih, tam se je njeno zdravstveno stanje ustalilo, od 12. maja naprej pa se je začela hraniti skoraj normalno. Ko so jo 15. maja okopali v bazenu lurškega izvira, ji je kopel povzročila močno reakcijo:

kot da bi doživela srčno kap, močno utripanje srca, šumenje in hrup v ušesih. Med procesijo z Najsvetejšim se ji je povrnila zmožnost govora.

»Jaz sem molila in mislila na mojega moža, ki mi je dovolil priti v Lurd, ker sem si predstavljala, da je bilo to zadnje veselje, ki mi ga je mogel nuditi. Vedela sem, da more edino čudež spreobrniti tega človeka, ki mi je vedno govoril: »Boga ni!« Ko sem se vrnila v zavetišče, celo noč nisem zatisnila oči in ves čas mislila na družino, ki jo je skrbelo moje zdravje.

»Ko sem prišla na postajo An-

gers, je bila moja mama prva, ki mi je prišla naproti. Pokleknila je na tla in rekla: »Gospod, saj to ni mogoče, mi ne zaslužiš tega!«

Nato sem šla sama iskat mojega moža. Ko me je videl prihajati z naglim in trdnim korakom, se je umikal in umikal nazaj prav do svojega avtomobila in me ves osupel gledal. Vse v eni sapi bi mu rada povedala, on pa je ves iz sebe jokal in me prosil: »Tiho bodi, se boš utrudila, boš zbolela.« Jaz sem se pa smejala in smejala, medtem ko sem mu rekla: »Vsega je konec, zdrava sem, ali me ne razumeš, zdrava sem!« Moj mož pa ni nehal jokati. »Tako me je sram! Potreben je bil čudež!«

Kakšna sprememba v najinem življenju! Skupaj sva ljubila Gospoda, skupaj molila vsak dan in našla novo življenje! Da človek to razume, je treba zaslužit smrt čisto blizu. Nikoli ne bom pozabila tiste prve skupne nedeljske maše nekaj mesecev kasneje. Tistikrat, ko sva prvič drug ob drugem prejela sveto obhajilo, ko je moja duša prekipela od hvaležnosti in ljubezni!

*Pisma Alicie Couteault,
Marjanski zbornik 1978 brata
marista Hermana Alberta Pfliegerja*

ŠKOFA ROŽMANA 'NEVIDNA FRONTA'

Kanonik dr. JANEZ KRALJIČ (San Francisco)
v buenosaireškem Siju slovenske svobode 31. X. 1969

Člani fronte so bili Judje, ki so bežali pred Hitlerjem in jih je škof Rožman reševal. Ljubljanski Judje so malo pomenili. Židovska ulica je bila kratka in nepomembna. Gospodarsko se niso razvili. Družboslovno nas dražijo, da smo Slovenci in Tirolci hujši od Judov. Judje so razumni, nemirni, prevratni in gospodovalni in zato slabi sosedje (Izrael). Jugoslavijo so izpodkopavali (Moša Pi-jade) s prevratno ideologijo, lističi in štrajki na univerzah (Bel-grad). Slovencem so prinašali brezboštvo (Bebler), pripravljali so bratomorno vojsko in jo zažgali (Bebler, Kidriči...).

Kaj je zaneslo škofa Rožmana v judovsko vprašanje? Vidni so posebno trije razlogi. Zemljepisna lega Slovenije, nacistična zasedba Evrope in cerkvena politika. Ko je prišel Hitler do vlade, so nacisti začeli živčno vojsko proti Judom in da bi Nemce pripravili na njih pokol. Narodnostni, zgodovinski, politični in npravstveni očitki Judov niso pretresli. Toda verski očitki so Jude izmozgali do kosti. Pred drugo svetovno vojsko sem obiskal ogromno protijudovsko razstavo na Dunaju. V mnoga velika poslopja so nacisti natrpali stvarne dokaze, da so Judje zlo za vsak narod in posebno še za Nemce. Vse stene pa so popisali od vrha do dna z navedbami iz sv. Pisma. Trideset metrov dolga stena v glavni dvorani je nosila citat: »Gospod je rekel Mojzesu: Glej, to je trdovratno ljudstvo. In sedaj me pusti, da se moj srd vname zoper nje in jih POKONČAM (2, Moj. 32,10). Takih prekletstev je bilo brez

števila. Zapisali so jih v hebrejščini, spodaj v gotščini in še bolj spodaj v latinščini in na dnu v nemščini. Judje so začeli prositi za krst.

Ko se je začela vojska, so se Judje umaknili na Nizozemsko, Dansko in Skandinavijo. Hitler jih je sledil. Zatekli so se v Poljsko. Hitler je zasedel Poljsko. Ko so

V času nacističnega preganjanja Judov

zbežali v Rusijo, je Hitler zasedel tudi del Rusije. Ujete Jude v vojaški obleki so nacisti streljali in sicer s posebnim veseljem v pravoslavnih cerkvah. Obupani Judje so iskali pot skozi Romunijo in Madžarsko, da bi se rešili proti Rimu. Pot je bila dolga. Sila kola lomi, edina pot je vodila skozi Ljubljano. Pa tudi Ljubljanska vrata so bila ozka. Pri Slepem Janezu v Spodnji Šiški je že krčmaril Hitler in gestapo v Ljubljani je bila vsemočna. Mili-joni so pot začeli, le stotisoči so jo zdelali.

Nekega dne me je škof Rožman poklical. Dejansko se mu je zatikalo, ko mi je opisoval položaj in me zaprosil, da bi mu pomagal pri reševanju Judov, ker sam vsega dela ne bi zmogel. Sedaj imen sodelavcev ne bom povedal. »Če vas dobijo - jaz vas ne bom poznal in če mene dobijo - vi mene ne poznate,« je razlagal škof Rožman. Kogar pa pri tem delu ujamejo, ga mučijo, da bi izvedeli imena sodelavcev in nazadnje ga ubijejo.

Vidite, tako je narodni 'izdajalec' škof Rožman kolaboriral s Hitlerjem in nacisti. Vsak, ki je Rožmana mazal in blatil s to besedo, naj napravi javno narodno izpoved in pokoro. Kdor to govori ali je govoril, je umazan podlež in hudobnež! Ob tej priliki mi je škof Rožman dejal, da je to delo apostolsko. »Papež Pij XII. je prevzel vse finančne stroške in celo akcijo vodi,« mi je škof razkril. V Rusiji je na delu papežev pronuncij, ki Jude zbira in pošilja v Rim. Kasneje smo izvedeli, da je bil to

nadškof Roncalli, pronuncij na vzhodu, ki je Judom dajal dokumente, da so bili krščeni, da so redovniki, jezuitje ali redovni sobratje ali celo duhovniki. Apostolska gorečnost ali naivnost? Judom namreč ti dokumenti niso koristili, če jih je gestapo na poti kje ujela, ker je gestapo merila pročelja obraza in nosove.

Rožmanovo delo je bilo apostolsko in edinstveno! Služil je trem papežem: Piju XI., Piju XII. in Ja-

nezu XXIII. Delo je bilo ogromno in je segalo od Constanze do Rima. Središče cele pomožne akcije za Jude pa je bilo v Ljubljani. Papeži so uživali diplomatsko zaščito, te pa škof Rožman ni imel. Delo ni bilo samo edinstveno, ampak tudi enkratno. Le enkrat se je tako zgodilo in se nikdar ne bo ponovilo. Zato ni prav nič čudno, da je papež Pij XII. zaprosil svojega apostolskega sodelavca Rožmana, naj po letu 1945 še ostane ljubljanski ordinarij in mu navrgel oblast nad petimi kontinenti, naj organizira in vodi vse begunce. Apostolska oblast, ki jo je imel samo Rožman!

Na potnem listu preganjanega Juda sta bili dve besedi: Ljubljana in škof Rožman. Zapisati jih niso smeli in so se jih naučili na pamet. Ime Rožman so izgovarjali pravilno. Nikoli nismo slišali Rožman ali Rossmann. Ob priliki bizantinskega kongresa v Ljubljani je bil Roncalli Rožmanov gost za en mesec. Če se Jud v Ljubljani ni znašel, je poizkusil, da bi dobil stik s škofom. Jude, ki so se prebili do Ljubljane, smo zbirali okrog Lesnega Brda. Ob dani priliki so jih naši Ijudje vodili čez mejo med Črnim vrhom in Razdrtim. Vodniki se niso vedno vrnili. Čeprav so šli stotisoči skozi Ljubljano, so hodili neslišno in tiho, da jih 'najboljši' ljubljanski izvidnik in obveščevalec niso videli in ne slišali.

Seveda smo mi doma molčali, a Judje so nas razglasili. Že tretji dan begunstva v ZDA so nas leta 1945 že trije ogrski in romunski jezuitje obiskali. Čudne zgodbe so nam pripovedovali. Eden se je oblekel v vrečo in se prevalil čez mejo, drugi se je poročil in pokazal družino, tretji se je vpisal v gestapo. Dan za dnem so prihajali škofovi varovanci. Ko sem prišel v Ameriko, so me judovske družine vabile, da bi kaj več izvedele o Ljubljani in o škofu Rožmanu.

Zadeva je potem zašla v javnost, ko je Rosenbaum dne 9. aprila 1947 v Examinerju (San Francisco) objavil, kako je Ira Mirshman, izraelski zastopnik pri UNO, reševal Roncallijeve varovance skozi naše kraje. Dne 24. decembra 1967 sem poslušal

Papež Pij XII.

uradno judovsko prenašanje iz Tel Aviva. Prenašali so za ves svet. Kleli so preplete slovenske ceste in avtomobile. Omenjali so duhovnika, ki je pomagal! Nič imena! Prenašali so naše božično zvonjenje! Le glasov nisem prepoznal. Pritrkovanje je bilo lahko iz ljubljanske stolnice ali od Sv. Pavla na Vrhniki.

Nehote je spravlil zadevo v literarno in znanstveno okolje Rolf Hochkuth z dramo Deputy (Namestnik). (Dramo so potem uprizorili tudi v Ljubljani in tako se je obrekovanje Pija XI., češ da se za Jude med vojno ni zmenil, oznanjalo Ljubljančanom na odru Mestnega gledališča, komaj nekaj deset metrov od tam, kjer je škof Rožman Judom pomagal bežati skozi Ljubljano in to na prošnjo Pija XII., op. ur.). Prepričan sem, da je bil Hochkuth član HJ (Hitlerjugend). Kar je Hitler delal, bi naj bil potem vsega kriv papež. Stara nemška zloba: kar je Tevton zagrešil s svojimi zločini, bi naj bili potem krivi drugi. Hochkuth je hotel opravičiti Nemce, naciste in Hitlerja, češ da niso krivi pokolja Judov, ampak je kriv papež, ker jih ni rešil. Ta tevtonska šola je stara: če Nemce zalotijo pri zločinu, tedaj zločine vračajo na zaveznike, Ruse, potem na komuniste, na Cerkev, na papeža.

Uradna raziskavanja in ona iz

Tel Aviva pa soglašajo, da je papež Pij XII. rešil vsaj 700.000, če ne 800.000 Judov. SKOZI LJUBLJANO SE JIH JE REŠILO 250.000. POMISLITE, KAJ JE ROŽMAN POMENIL V VATIKANU!

Tako tudi lažje razumemo, zakaj je Pij XII. prosil Rožmana, naj ostane ljubljanski ordinarij in ga nagradil z apostolsko avtoriteto nad vsemi begunci po celem svetu, kar se ne bo nikoli več ponovilo.

Sedaj Državno tajništvo pripravlja Belo knjigo o reševanju Judov. Vprašanje se torej še začneja in ljubljanska škofija bo dobila primerno mesto. ZASLUGA PA JE ROŽMANOVA!

Bog nas ne bo odrešil brez nas

V neki vasi okraja Isère, ki spada pod grenobelsko škofijo, pride kmet Franc Hustache s polja, kjer je spravljal pridelke. Bilo je 11. septembra 1886, okrog devetih dopoldne. Doma zagleda neko ženo in ko se ji približa, vidi, da ni navadna žena.

Kmet se je je ustrašil, a ona ga je prijazno odgovorila:

»Pridi bliže, nisem prišla, da bi te strašila.«

Nato se ji je približal in povedal, da je prišel iskat vodo. Ona ga je vprašala, če ni nobenega drugega v vasi in če ve, kje lahko dobi vodo.

»Ne, ni nobenega v vasi in voda je daleč,« ji je odgovoril.

»Prej se malo odpočij, potem pa pojdeš po vodo. Vidim, da ho-diš s palico, kaj te boli noga?«

»Tako je, gospa, dve leti se že ne počutim dobro in nikoli ne bom več zdrav.«

JERNEJ ŠTEFE 80-letnik

»Slišala sem, da se v La Salette godijo čudeži. Nisi še šel nikoli tja?«

»Ne, gospa, tistega o La Salette jaz ne verjamem.«

»Treba je verovati, brez vere se ne moremo rešiti. Slišala sem, da ima tvoj oče veliko vero v La Salette; gotovo je že šel tja z drugimi verniki.«

»Jaz ne verjamem, da bi se presveta Devica prikazovala v La Salette.«

»Povsod, kamorkoli grem, odkrijem veliko stvari. Bog bo kmalu prisiljen kaznovati svoje ljudstvo. Vsaj vi, ki ste s hribov, bi morali imeti malo več vere.«

»Bog bo naredil iz nas najboljše, kakor bo hotel, saj nas ni ustvaril zato, da bi nas pogubil.«

»O, prijatelj, če mi nič ne storimo za svoje odrešenje, jaz Bog sam ne bo rešil. Moliti moramo, v tem času je treba veliko moliti. Pobožni posamezniki in dobri kristjani morajo podvojiti svojo gorečnost, saj mladi že ne molijo več, v šolah že ne učijo otrok verouka. Mislim, da bo Bog kaznoval družinske očete in matere, ki so za to odgovorni...«

»Bog bi moral narediti velike čudeže, da bi verjeli, kar se govori o prikazovanjih presvete Device in drugo, ker je veliko nevernih in na prvem mestu jaz,« je odgovoril.

»O, prijatelj, vedno sem slišala, da Bog ne dela čudežev, oziroma le redkokdaj. On hoče preizkusiti svoje ljudstvo v veri in v zaupanju Vanj.«

Postajal je že utrujen in se je obrnil drugam. Nato pa jo je zagledal stojé nasproti sebi in čisto drugačno. Prej je imela modro obleko in zelo preprosto belo pokrivalo, da jo je bilo težko prepoznati. Sedaj pa je nosila krasno belo obleko in na glavi krono v največjem blesku. Bila je tako lepa, da ga je navdal strah. Hotel je vstati, pa ni mogel, vsesti se je moral. V hipu pa je lahko bral na njeni kroni: »Sem kraljica nebes in zemlje.«

Jernej je bil rojen 20. avgusta 1928 v vasi Orehovlje, fara in občina Predoslje pri Kranju. Preteklega avgusta je spolnil 80 let življenja.

Njegovemu očetu Francu in materi Heleni, roj. Cegnar, se je rodilo 12 otrok, od teh je še šest živih. Dva brata domobranca sta bila vrnjena iz Vetrinja: Francelj po verjetnosti počiva v Kočevskem Rogu, mlajši, Tomaž, pa je bil kot mladoleten vrnjen in pomiloščen, a ga je na poti domov ubil terenec.

Jernej se kot šestleten fant še spominja nove maše g. Antona Oreharja leta 1934 v Predosljah.

V Sloveniji je začel obiskovati tehnično šolo z željo, da bi se izučil za električarja, ker je bil po naravi nardarjen za praktične poklice.

Toda leta 1945 je družina morala zapustiti domačijo in bežati pred komunizmom iz države, kot toliko drugih zavednih Slovencev, v Avstrijo, na Koroško. Štefetove so poslali iz Vetrinja, kot večino Gorejcev, v begunsko taborišče Peggez-Lienz na vzhodnem Tirolskem, dobro leto kasneje pa v Spittal ob Dravi.

V Argentino so prišli z vojaško ladjo General Sturgis 3. decembra 1948.

Najprej so stanovali v tako

imenovanem Sanatoriju v Ramos Mejiji, nato nekaj časa v Transradiu in nazadnje v četrti Don Bosco v Ramos Mejiji.

Jernej si je v Lomas del Miradorju postavil lep družinski dom in ustanovil srečno družino s svojo ženo Marjeto, roj. Grilc. Rodili so se jima štirje otroci: Marjeti, Lenči, Nejko (sedaj v Sloveniji) in Tildi.

Kot starejši od preživelih bratov je skrbel in rad pomagal staršem, bratom in sestrám. Ustvaril je trdno samostojno železobetonsko podjetje, v katerem je gradil nebotičnike in garal za družino in istočasno za skupnost, posebej za Slovensko hišo.

Štefetovi so bili najožji rojaki-vaščani pok. msgr. Antona Oreharja.

Ko je bil leta 1954 – torej pred 54 leti – ustanovljen odbor za Slovensko hišo, najdemo med številnimi člani odbora tudi Jerneja kot 26-letnega fanta. Skozi dolga desetletja je bil tudi predsednik odbora Slovenske hiše.

Jernej z ženo Marjeto, ki je izpolnila 75 let

Od začetnega osrednjega odbora do danes je vedno velikodušno sodeloval ne le z nasveti, ampak z osebnim delom in si pri tem znal pridobivati

vedno delavne in garaške sodelavce. Šele lani je iz zdravstvenih razlogov prosil za razrešitev predsedništva, a se še vedno udeležuje sej odbora in pomaga, kjer le more.

Leta 1962 ga je msgr. Anton Orehar povabil tudi k sodelovanju pri tedanji Čebelici.

Jernej je zgled zvestobe najprej msgr. Antonu Oreharju in nato njegovim naslednikom.

Je vzpodbuden primer in zgled zvestobe, ljubezni, dela in garanja ne samo za Slovensko hišo, ampak za vse, kar je slovenskega, za vse naše skupne zadeve in skrbi.

Vse, kar je naredil za našo skupnost, naj mu poplača Bog že na zemlji z zdravjem in zadovoljstvom še veliko let!

Cerkev je ogrožena od znotraj, ne od zunaj

Zadnja leta so v Rimu posvečene v duhovnike večje skupine bogoslovcev, ki pripadajo redu Kristusovi legionarji. To je mlada redovna skupnost, ki pa silovito raste in nekateri pravijo, da s svojo gorečnostjo in zvestobo papežu spominjajo na prve jezuite. Redovno skupnost je ustanovil Mehičan p. Marcial Maciel Degollado, ki je v starosti 87 let umrl 30.1.2008. Na vprašanje, kaj so najbolj žgoči problemi Cerkve, je nekoč v intervjuju dejal, da to niso nujno težave, ki prihajajo od zunaj, na primer napadi, preganjanja in spletkarjenje, ampak notranje težave. »Najhujše opustošenje na mističnem Kristusovem telesu so povzročili razkoli, razcepi in najrazličnejše ločitve med kristjani. Zato moramo z vsemi sredstvi varovati to edinstvo in ver, edinstvo, ki ji grozi na različnih koncih, da bo razpadla.« (Kath. net, 31.1.2008)

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

DECEMBER

PRED 70 LETI (1938)

3. Jugoslovanski izseljenci so proslavili **20-letnico ustanovitve Jugoslavije**. V dvorani »Principe Jorge« se je zbralo okoli 2500 ljudi. Na programu so bili govori in petje združenih slovenskih pevcev. Naslednjo nedeljo se je vršila cerkvena slovesnost v spodnji cerkvi Santísimo Sacramento. Pel je slovenski moški zbor, sv. mašo je bral Jožef Kastelic, pridigal pa Janez Hladnik. Z vso slovesnostjo se je tudi vršila služba božja v ruski cerkvi. Svečanosti so bile tudi še v okrajih Bartolome Mitre in Berisso v provinci Buenos Aires ter v mestu Rosario.

18: Za otroke slovenske skupnosti v Argentini je bil velik praznik **prvo sveto obhajilo**. Že več mesecev prej sta dušna pastirja Jožef Kastelic in Janez Hladnik nagovarjala rojake, naj priglasijo svoje otroke za pouk v cerkvi, ki jim je najbližja. »Starši se morajo zavedati, da je njihova stroga dolžnost, najstrožja kar jih sploh imajo, da uvedejo otroka v krščansko življenje, da ga primerne poučijo in poskrbijo, da bo pravočasno prejel svete zakramente. Starši, ki to svojo strogo dolžnost zanemarijo, težko, zelo težko grešijo.« Prvoobhajancev slovenskega porekla je bilo to leto 28.

PRED 60 LETI (1948)

4. Duhovna obnova **zamoške** v kapeli na Belgrano 3863, kot priprava za praznik Brezmadežne.

5: Duhovna obnova za **ženske**.

8: Na praznik Brezmadežne je

med sv. mašo na Belgrano prejelo **prvo sveto obhajilo** pet otrok. (Glej sliko na strani 316)

12: **Društvo Slovencev** je skupno z IDNAVE priredilo v dvorani San José (Azcuénaga 10, Buenos Aires) slovensko **miklavževanje**. Podobno so imeli tudi v slovenskem verskem središču v San Martinu.

12: **Novo mašo je daroval salezijanec Polde Kavčič** v Cordobi. Pridigal mu je Anton Orehar, pevski zbor je prišel za to priložnost iz Buenos Airesa. Slavje je bilo v Slovenskem domu. Anton Orehar je zatem obiskal slovenske družine v mestu Cordobi in okolici.

Skupino 40 slovenskih rojakov v **Comodoro Rivadavia** na Km 3 in Km 27 (1860 km iz Buenos Airesa) je obiskal **dušni pastir Anton Orehar**. S tridnevno duhovno obnovo so se pripravili na božič.

19: **Novo mašo je imel lazarist Emilio Skert**. En dan prej je bil posvečen v La Plati. Novomašna slovesnost je bila v cerkvi usmiljenih sester na Cochabamba.

K usmiljenkam je vstopilo v Buenos Airesu za jugoslovansko provinco pet slovenskih deklet.

24: **Polnočnica za božič v Buenos Airesu** je bila v spodnji ladji cerkve Santa Rosa; mašo je imel Janez Hladnik. Na sveti dan je bila slovesna sv. maša.

V Mendoza je bila polnočnica s slovenskim petjem in domačo besedo v kapeli Colegio San José, na božič pa popoldne v cerkvi San Nicolás pete litanije in blagoslov. Zatem je bila otroška božičnica.

V Cordobi je na sveti dan daroval sv. mašo novomašnik Polde Kavčič. Mešani pevski zbor starih in novih naseljencev je pel slovenske božične pesmi.

28: V Argentino je prišel bivši župnik iz Litije **Vinko Lovšin**, ki

je zadnja leta preživel v Švici.

V letu 1948 revija *Duhovno življenje* in tednik *Svobodna Slovenija* **beležita 62 krstov, poroke 44 parov** (med njimi 32 slovenskih) **in 29 smrti**, med rojaki v Argentini.

V letu 1948 prične izhajati revija **Katoliški misijoni**, ki je že prej izhajala v Sloveniji; v Argentini pa izhaja že 15. leto mesečna revija **Duhovno življenje**.

PRED 50 LETI (1958)

7. Prvo sveto obhajilo slovenskih otrok iz Buenos Airesa in okolice je bilo v župni cerkvi v Ramos Mejiji. Prvo-obhajancev je bilo 92. Sveto mašo in obrede je opravil direktor SDP Anton Orehar.

7. Novo mašo je imel Adolf Povalej SDB iz Celja, v župniji Pongvedra.

Sv. Miklavž je obiskal slovenske otroke na štirih krajih: San Justo, San Martín, Lanús in Slovenska hiša. Ker v Argentini ne trpimo ravno pomanjkanja, je prinesel s seboj dragocene in obilne darove. SDP je prosilo društva, ki so nameravala pripraviti Miklavžev večer, da tega ne storijo pred nedeljo 7.12., ampak šele od tega dne popoldne naprej, da otroci ohranijo zbranost za prvo sv. obhajilo.

Duhovne vaje za žene in moške je vodil posebej dr. Rudolf Hanželič. Žená je prišlo 132, mož pa 135.

13. Redni občni zbor SKA-S-a in izredni občni zbor SKA-D-a sta bila v Slovenski hiši.

SDP vabi rojake, da se v dnevih pred božičem **duhovno pripravijo** na svetonočno skrivnost. Ta priprava naj nadomesti nekdanjo lepo navado, ki jo je sedaj zaradi razdalj in drugih nevednosti težko izvesti, ko so Marijo nosili od hiše do hiše zadnjih devet dni pred božičem.

24. Polnočnica za Slovence Vélikega Buenos Airesa je bila v kapeli v Slovenski hiši.

25. SPZ Gallus je pripravil koncert božičnih pesmi v župnijski cerkvi v Ciudadeli.

Za božične praznike so prejeli red subdiakonata trije bogoslovci iz semenišča v Adrogué: Janez Langus, France Grom in Anton Pintarič.

Odsek SFZ v Mendozi so to leto vodili Janez Štirn, Jure Bajuk, Franc Jerovšek in Ivo Borovšak.

V letu 1958 so bilo **zabeleženih 121 krstov, porok 51 parov** (med katerimi je 39 slovenskih) **in 28 smrti**.

V letu 1958 so v Argentini izšle naslednje slovenske knjige in brošure: založba SKA: Mirko Kunčič: *Gorjančev Pavlek*, Karel Mauser: *Jerčevi galjoti*, Neva Rudolf: *Čisto malo ljubezni*, Karel V. Truhlar: *Nova zemlja*, Fran Erjavec: *Avtonomistična izjava slovenskih kulturnih delavcev leta 1921*, Franja Golob – koncert, Anton T. Linhart: *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*; založba Svobodna Slovenija: *Zbornik koledar Svobodne Slovenije 1958*; založba SPZ Gallus: *Ob desetletnici*; založba SDP: *Posvetitev družin brezmadežnemu Srcu Marijinemu za lursko leto, Slovenski stenski koledar 1958*; založba KA: Alojzij Odar: *Večnost in čas* – Vzori 2; založba JBZ: Branko Rozman: *Baragova devetdnevica, Barago na oltar* – Baragova knjižnica 1; založba DP: Ivan Ahčin: *Socialna ekonomija*; založba Tabor: Rafko Vodeb: *Človek sem, Vinko Beličič: Dokler je dan*.

V letu 1958 so izhajale v Argentini naslednje slovenske revije in časopisi predvsem verske vsebine: *Baragov vestnik*; *Cilji in pota*; *Delo*; *Družabna pravda*; *Duhovno življenje* s priložo *Božje stezice*; *Katoliški misijoni*; *Mladinska vez*; *Naš dom*; *Omnes unum*; *Oznanilo*; *Slovenska vas* in *Zavodar*.

Fran Ksaver Meško:

Čas mineva, dan za dnevom
naglo v nemo večnost gre,
svet se stara, a ne staraj
nikdar, naše se srce!

+ ODŠEL JE +

MARIJAN SCHIFFRER

1. septembra 2008 je na svojem domu v Ramos Mejiji pri Buenos Airesu za vedno zatislil oči in odšel v večnost Marijan Schiffrer, prvi politični begunec in izseljenec ki je postal poslanec v slovenskem parlamentu.

Pokojni Marijan se je rodil 4. junija 1922 v Žabnici pri Kranju. Otroško dobo je preživel v Kočevju, kjer je služboval njegov oče France kot geometer. Z veseljem se je vedno spominjal otroških dogodivščin, predvsem, kako so ministranti sodelovali pri vseh cerkvenih obredih, n.pr., kako so morali zbirati lesene zaboje, da so na veliki četrtek razbijali po njih in tako »strašili Boga« med obredi v cerkvi, ali kako so na veliko soboto na vse zgodaj, še v temi, prisostvovali blagoslovu ognja in ga potem z gorečimi gobami raznesli po domovih, da so gospodinje prižgale svoje peči s tem blagoslovljenim ognjem, kjer so spekle potice in druge velikonočne dobrote. Ali zimsko veselje, sankanje, smučanje s prav nerodnimi dilcami ali drsanje na zamrznjeni Rinži, prav tam, kjer so poleti lahko plavali, in še in še.

Gimnazijo je obiskoval v Kranju, kjer je bil med odličnjaki. Živel je v zavodu za cerkvijo, katerega je vodil dekan Matija Škerbec. V tem času je bil deležen globoke verske in tudi narodne vzgoje, ki mu je bila vodilna moč do zadnjega trenutka. Po končani srednji šoli se je vpisal na Tehnično fakulteto, vendar je moral prekiniti študij, ko je izbruhnila vojna in revolucija. Kot član Tomčevih mladcev je dolgo odlagal z vstopom k domobrancem, kar je storil septembra 1943. Tako je decembra 1943 doživel napad na Kočevje in imel veliko srečo, da je ravno takrat bil doma in v civilu in tako se je tudi rešil. Poslan je bil na vojaško vežbanje na Koroško in od tam na Primorsko, kjer je deloval v prosveti. Konec vojne je doživel v Gorici in ko je s prijateljem hotel priti do Trsta, so ga 9. maja zajeli in zaprli partizani. Šel je skozi zapore v Idriji, Ajdovščini, Vipavi in naya dnje v Šentpetru na Krasu. Povsod je bil deležen istega trpljenja in mučenja, ki je doletelo vse domobrancel. 12. avgusta se mu je posrečil beg. Kot je sam zapisal v svojih spominih:

»Kazenski bataljon je bil nastanjen v bivši vojašnici. Prostor okrog je bil obdan s tipično klobasasto bodečo žico, kot je bila v navadi med vojno. Ob žici so bili stražni stolpi iz lesa. Ne sicer prav visoki, toda vsak je imel reflektor in mitraljezno gnezdo. Min ni bilo. Tiste dni smo zvečer, ko se po polju ničesar več ni videlo, še v vojašnici zidali dodatne prostore. Zidarski mojster, ki je dela vodil, je

imel navado zložiti odvečne deske prav pri žični ograji, ker mu jih tam niso pokradli. Tiste deske mi niso dale miru, ne podnevi, ne ponoči. Meril sem širino žičnih ovir in dolgo gost desk in se nekega dne odločil. Moj načrt je bil, da eno izmed desk položim preko žice, se zaletim po njej in vso ograjo preskočim. To seveda bi bilo treba opraviti v zgodnjih jutranjih urah.

Dvanajstega avgusta sem se kot vse druge večere vlegel in bil pripravljn, da buden dočakam, da se v vojašnici vse umiri. Boril sem se s spancem, oči so se mi same zapirale. Končno se mi je zdelo, da je čas. Splazil sem se iz spalnice, imel veliko srečo, da sem se tako rekoč z nosom zaletel v obhodnico, za katero sploh nisem vedel da obstaja, in obležal za deskami ob žici. Kako ozke so bile! Se bo sploh dalo teči? Toda časa za razmišljanje in ugibanje ni bilo. Snopi svetlobe z obeh reflektorjev so v enakomernih presledkih božali deske in žico. V trenutku sem bil nared. Vse ostalo sem delal podzavestno, živalsko: deska, zalet, odskok, pekoča bolečina (padel sem na zunanjo vrsto bodic) razcefrane hlače, kraška vrtača pred menoj, kriki, rafali strojnic. Ves izčrpan ležim na dnu vrtače, krvavim po trebuhu, po nogah, toda hudega ne more biti, ker se že plazim do bližnjega gozdička. Sprejmejo me nizki bori in visoka trava. Gospa Višarska, če pridem srečno do Trsta, bom poromal k Tebi!

Tako sem začel svoj dvodnevni

beg. Podnevi sem spal in se skrival v kaki goščavi, ponoči hodil. Med potjo sem naletel na njivo s korenjem, jutraj sem s trav lizal roso. Toda kljub lakoti, kljub negotovosti, kljub skelečim ranam, ki so se le počasi celile, sta ostali tisti dve kraški noči nepozabni v spominu. Ko sem drugo noč, že proti jutru, zagledal pod seboj vas in polno luči, sem sklepal, da sem na Zavezniškem zasedbenem ozemlju. Jugoslavija je bila ponoči še vedno vsa zatemnjena. Usedel sem se in v trenutku zaspal.

Zbudilo me je pasje renčanje in hropenje. Počasi sen se usedel, si nataknil očala – in odrevenel. Tik pred menoj je stala partizanska patrrola z volčjakom na vrvi. Kakšno sekundo smo se presenečeno gledali. Nato sem z nekako mehanično kretnjo zagrabil čevlje, ki sem jih imel pod glavo in se bliskovito zagnal po strmini v globel. Za menoj se je vsula toča krogel, zaslišal sem tudi, da ščuvajo psa. Že v globeli sem čutil, da mi je kamenje razmesarilo podplate. Zato sem mimogrede nataknil čevlje in bežal dalje. Ker sem slišal tudi glasove od strani, sem se vrgel v neko grmovje in tam obstal. Videl sem tri partizane, ki so se za psom spuščali po bregu. Pes je bil na moji sledi in že blizu. Naenkrat je obstal in se začel vrteti v krogu. Bilo je na mestu, kjer sem si nataknil čevlje. Zarinil sem se še globje in čakal. Glasovi so odmevali od vseh strani. Minute so bile ure in ure dnevi. Končno se je stemnilo.

Dolgo nisem upal iz skrivališča.

Marijan Schiffrer – gojenec dijaškega doma v Kranju (prva vrsta, tretji z leve). Desno: Pri 'tisti mizi' po maši v Slomškovem domu.

Previdno sem se začel premikati naprej. Nič, nobenega glasu, tišina je bila popolna. Ojunačil sem se in začel hoditi, vedno hitreje, vedno hitreje. Bežal sem. Veje so me tolkle v obraz, spotikal sem se in padal, toda šlo je naprej, vso noč. Proti jutru se mi je zazdelo, da zajemam nek nov vonj. Še nekaj grmov, še nekaj nizkega borovega podrastka, nato nebo, morje in mesto. Trst je ležal v mraku pod menoj. V zalivu se je zibalo nekaj ladij, od Barkovelj proti Sv. Križu je ropotal vlak. Bilo je 15. avgusta 1945, na praznik Marije Vnebovzete, moje velike zavetnice.«

Teh doživetij ni nikoli pozabil. Čevlje, v katerih se je z begom rešil, je kot dragocen spomin prinesel v Argentino.

V Trstu se je opomogel, se vključil v slovensko akademsko mladino, preživel nekaj tednov v taborišču Barletta, se vrnil v Trst, kjer je na raznih šolah poučeval slovenščino, skušal nadaljevati prekinjen univerzitetni študij in se konec leta 1949 odločil za odhod v Argentino, kamor je prispel v drugi polovici decembra 1949.

Že prvo nedeljo se je udeležil slovenske maše na ulici Belgrano in se tako ponovno srečal z mnogimi prijatelji iz študentskih let v Ljubljani, s katerimi je začel deliti izseljensko usodo in hrepenenje po izgubljeni domovini. Delavna pot v novi deželi ga je vodila preko Patagonije (Sierra Grande) do severa (Minas Capillitas) in ko je dobil stalno zaposlitev v Buenos Airesu, je z veseljem postal tudi aktiven član skupnosti. Bil je odbornik in dvakrat predsednik v Slomškovem domu, odbornik pri Zedinjeni Sloveniji, pri SLS, pri Zdrugih Sloga, učitelj v Slomškovi šoli, profesor in ravnatelj na Srednješolskem tečaju. V naših publikacijah je sodeloval s članki in tudi z govori na prireditvah. Povsod je izražal svojo veliko ljubezen do domovine in svoje trdno versko in demokratično prepričanje.

Leta 1954 se je poročil z Darinko Malovrh in v srečnem zakonu so se jima rodili trije otroci, Franci, Cvetka in Eva. Samostojnost Slovenije je doživel v Ljubljani in na novo so oživele sanje o res demokratični Sloveniji. Po ženini smrti

Marijan Schiffrer v družinskem krogu z otroki in vnuki

se je vsako leto vračal, saj je imel še sestro in druge sorodnike.

Leta 1996 je z veseljem in ponosom sprejel ponudbo Lojzeta Peterleta, predsednika SKD in postal prvi poslanec v Slovenskem Državnem zboru iz izseljeniških vrst. Kot najstarejši član DZ je imel čast, da je predsedoval prvemu zasedanju zbora v sklicu 1996-2000. Vsa štiri leta je bil prvi predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, kjer je z veliko vnemo skušal predstaviti vso problematiko zamejcev in izseljencev in skušal doseči enakopravnost tudi teh slo-

venskih državljanov. Njegova sodelavka, ga. Barbara Sušnik, tajnica Komisije v DZ, ki je od blizu spremljala vse to delo, je potem zapisala: »V tem času sem šele zares razumela ljubezen do domovine«.

Leta 1997 se je poročil z Alenko Prijatelj. Ko mu je potekel poslanski mandat, sta se z ženo vrnila v Argentino v družinski krog in ponovno je bil stalni udeleženec slovenskih nedeljskih maš, svetih ur ob prvih petkih, duhovnih vaj in vseh ostalih slovenskih prireditev v Slomškovem domu in skupnosti.

Naj počiva v miru!

Kot član komisije DZ, aprila 2000 v Mendoza

ROJSTVA, POROKE in SMRTI v letu 1958

ROJSTVA: Marija Adamič-Zajc, Kristina Ana Albreht-Petkovšek, Miha Peter Aljančič-Borštnar, Damijana Hijacinta Andrejak-Šturm, Helena Antolin-Plej, Marjeta Alojzija Bavec-Grabnar, Ana Marija Belič-Groznik, Patricia Andrea Blaznik-Fosser, Kristina Silvija Boh-Pegan, Elizabeta Frančiška Boštjančič-Triler, Marija Kristina Breznikar-Prijatelj, Marjan Peter Burgar-Vrhovnik, Silvija Veronika Čamernik-Kokalj, Lidija Čop-Juhant, Miha Debevec-Mayer, Miriam Elizabeta Dejak-Tomažič, Anica Demšar-Tavčar, Olga Dolenc-Tekavec, Janez Dolinšek-Remic, Peter Drajzibner-Arnšek, Monika Lucija Drnovšek-Malovrh, Bernarda Ana Durič-Dünk, Jurij Fajdiga-Zajc, Edgard Godec-Schneider, Marija Godnjavec-Urh, Ana Golob-Remic, Marija Barbara Gregorin-Kavčič, Roza Marija Gričar-Klemenčič, Andrej Bernard Grilc-Sveté, Elizabeta Fernanda Grom-Moll, Katarina Grošelj-Grilc, Terezija Angela Groznik-Zupanc, Bernarda Hirschegger-Kosanc, Silvija Hladnik-Svete, Veronika Lucija Hrovat-Rupnik, Marija Inés Hvalica-Krizetič, Boris Jančič-Marinič, Anton Japelj-Mehle, Roman Jelen-Skvarča, Ana Jemec-Zajc, Roža Jerebič-Clemente, Gabrijela Marija Juvančič-Vomberger, Marija Terezija Kalin-Bohinc, Ana Mirijam Keber-Chiuch, Francka Klanjšček-Kokalj, Magdalena Klemenc-Poljšak, Viktor Friderik Klemen-

čič-Kokalj, Katarina Klinec-Filej, Antonija Frančiška Komidar-Kofol, Jakob Marijan Končar-Nemanič, Gabrijela Kopač-Stanovnik, Carlos Alberto Kralj-Aderjan, Marija Ana Kremžar-Hribovšek, Verena Marija Krištof-Petrič, Aleksandra Križ-Jovovič, Irena Elizabeta Kruder-Aichholzer, Marija Neža Kurnik-Pustovrh, Viktor Lazar-Kavčič, Robert Lipičar-Petrusi, Neža Marija Lovšin-Moder, Marija Kristina Makovec-Sabotič, Bernarda Magdalena Malalan-Pavlovčič, Irena Malovrh-Oblak, Irena Alicija Mandelj-Danjko, Marko Jurij Marin-Marolt, Janez Marinčič, Franc Jožef Markošek-Purkart, Kristina Marija Marolt-Jarc, Janez Karel Martinčič-Jurijevčič, Edvard Alojzij Marušič-Glavič, Franc Stanko Medic-Smolič, Edvard Karel Medved, Marinka Miklič-Kern, Marija Angelika Mikuš-Bajželj, Carlos Newland-Zorc, Marija Bernarda Novak-Glavan, Franc Jožef Obriskal-Košir, Alojzij Osojnik-Bidovec, Andrej Franc Osterc-Repič, Janko Ozimek-Modic, Danijel Pavšer-Trpin, Andrej Petek-Kopač, Janika Pezdirc-Rezelj, Marija Kristina Plavčak-Alvarez, Jože Peter Potočar-Avsec, Marija Povšin, Vinko Premrl-Padula, Ciril Prešern-Tomaževič, Ana Neža Pucko-Cajzek, Jože Alojzij Raholin-Škamlec, Danijel Rant-Peršuh, Milena Katarina Razingar-Krajnik, Pavel Rotšancer, Anica Rogina-Gnjezda, Marta Rozina-Mlinar, Aldo Daniel Sala-Mavrič, Lija Marija Sedej-Kogovšek, Ana Marija Simčič-Landolt, Maks Skarlovnik-Tomaževič, Sonja Marija Skubic-Koščak, Marko Skubic-Maček, Helena Smersu-Zajc, Danijel Jože Stante-Matjac, Irena Marta Šemé-Bidovec, Silvija Marjeta Šerek-Košir, Silvija Ana Škerlj-Hribar, Franc Špeglič-Ilinčič, Helena Marija Štefe-Grilc, Franc Šturm-Klemenčič, Frančiška Rozalija Švigelj-Škraba, Helena Trpin-Gornik, Alojzij Urbanč-Pirc, Silva Susana Uršič-

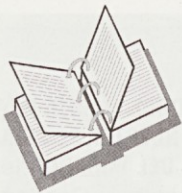
Drenšek, Marko Uštar-Klemenčič, Gregor Jože Vider-Koch, Janez Erjavec-Močnik, Rihard Vintar-Dolčič, Aleksander Janez Vovk-Koščak, Aleksander Warzel-Oreh, Danijela Zajc-Berčič, Andrej Friderik Zakrajšek-Škedelj, Marija Irena Žagar-Makuc, Marija Silvija Žbogar-Goljevšek, Veronika Žnidar-Zavrl, Pavel Tomaž Žnidaršič-Lončar. (125 rojstev)

POROKE: Vojko Arko in Milena Leonard, Lojze Arko in Silvija Komavli, Jože Bavdaž in Sonja Čop, Martin Boštjančič in Frančiška Triler, Valentin Draksler in Ivana Suhadolnik, Janez Fleré in Dagmar Kobelt, Anton Furlan in Slavka Matjažič, Cvetko Gimpelj in Danijela Rauh, Franc Gregorin in Martina Kavčič, Danilo Havelka in Diana Cotoruelo, Stanko Hrovat in Marija Rupnik, Mihael Iglič in Mira Draksler, Lovre Jan in Zdenka Virant, Ivan Kadivec in Lidija Antoni, Martin Kahné in Antonija Kosanc, Radko Kokalj in Anica Lužovec, Franc Koren in Maksa Makek, Anton Kovič in Mita Osterc, Otmar Kretnič in Josipina Jež, Bojan Križ in Breda Černič, Milan Križ in Vera Jovovič, Stane Kunc in Jožica Stanič, Franc Laharnar in Ivanka Vidmar, Ciril Langus in Amelia Rodriguez, Alfonz Lenarčič in Anica Mehle, Andrej Makek in Polonca Marolt, Franc Mavec in Rozina Skočir, Anton Mehle in Marija Habič, Friderik Omerzu in Ička Krušič, Janez Peršuh in Zora Bajlec, Ivan Petkovšek in Ivanka Plečnik, Jože Podgorlec in Francka Zor, Ciril Pregelj in Emilija Levpušček, Jure Puhek in Ivanka Peršin, Jože Rezelj in Inge Goll, Oscar Rolan in Anica Štef, Benedikt Alojzij Rozina in Maria Cristina Garcia Ramos, Slavko Rupnik in Anica Klemenčič, Ivan Skočir in Adelina Lima, Alojzij Skolaris in Cata-

Dalje na strani 319

Krst Alenke Prijatelj, 7. dec. 1941. Krstil jo je škof dr. Gregorij Rožman (na pobudo bolniškega kurata, ker je bila osmi otrok v družini). – 8. dec. 1948: Alenka Prijatelj, ena od prvih petih prvoobhajancev med sv. mašo na "Belgrano".

iz naše kronike

METKA MIZERIT

Monoteistična verstva in današnji svet je bil naslov **PREDAVANJA**, ki ga je imel dr. **ANDREJ FINK ZA VISOKOŠOLCE** v soboto, 6. septembra, v **SLOVENSKI HIŠI**. Med drugim je omenil, da imajo monoteistične vere mnogo skupnih točk, kot so molitev, post, dobra dela in predvsem vero v edinega Boga. Zanimivega in zelo sodobnega predavanja se je udeležilo lepo število visokošolcev.

SLOMŠKOVA PROSLAVA slovenskih osnovnih šol je bila v soboto, 27. septembra, v **SLOVENSKI HIŠI**. Otroci so se v spremstvu učiteljstva zbrali v cerkvi Marije Pomagaj. Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati, somaševal pa je pater dr. Alojzij Kuvovica. Pri pridigi je duhovnik pokazal lik blaženega škofa Slomška, ki je sledil Gospodovemu klicu in skrbel za šole, izobrazbo naroda in za slovenski jezik. Za oblikovanje maše je poskrbela Balantičeva šola (povezava, berili in darovi), Baragova šola pa je vodila petje.

V dvorani je vse navzoče pozdravila šolska referentka Zedinjene Slovenije gdč. Ani Klemen. Odrsko predstavo je imela na skrbi **ROŽMANOVA ŠOLA IZ SAN MARTINA. NASTOPILO SO Z IGRO »MOJCA POKRACULJA«**. Režiser Tone Podržaj si je zamislil spevoigro s plesi, kar mu je odlično uspelo. Glasbene vložke je ustvarila prof. Lučka Marinček Kastelic in jih tudi spremljala v živo. Plese je pripravila Julija Kastelic. Ga. Marjeta Gerkman Žagar pa je otroke naučila peti. V glavnih vlogah so nastopili: Milena Petkovšek (Lisica-sodnica); Marjana Resnik (Mojca Pokraculja); Jože Filipič (Volk-mesar); Pavel Delich (Medved-čebelar); Nadja Petkovšek (Zajček-klobučar); Martin Žagar (Srtnjak-pesnik). Ostali učenci so sodelovali v stranskih vlogah, pri petju in plesih. Sceno je izdelal Janez Filipič s sodelavci. Za kostume so poskrbele učiteljice in mamice učencev. Luči in zvok je imel

na skrbi Aleks Šuc; gospa Regina Truden Leber pa je naredila ličen program. Otroci so uživali in nagradili nastopajoče z burnim ploskanjem.

SLOMŠKOVA PROSLAVA V BALANTIČEVI ŠOLI je bila v soboto, 4. oktobra. Učenci, učiteljstvo in starši so se zbrali v spodnjih prostorih Našega doma. Sprejeli so slovensko zastavo, ki so jo prinesli odlikovani učenci, ter zapeli slovensko himno. Gdč. Rozka Likozar jim je opisala življenje velikega Slovenca, blaženega Antona Martina Slomška. Nato so nastopili učenci s pesmijo in prizorčki. Ga. Irena Urbančič Poglajen se je zahvalila vsem učiteljicam in učencem za lep nastop, posebej še patru dr. Alojziju Kukavici za sv. mašo in gdč. Angelci Klanšek, ki že 57 let poučuje v Balantičevi šoli. V imenu odbora staršev se je učiteljstvu zahvalil g. Dani Zupanc, Za konec so vsi skupaj zapeli *Anton Martin*.

OBISK ŠKOFA MSGR. DR. ANTONA JAMNIKA, ki se je mudil v **ARGENTINI** od 3. do 12. oktobra. Dr. Jamnik je direktor Katoliškega inštituta, odgovoren za področje šolstva pri Slovenski škofovski konferenci. V Argentini je predaval na Katoliški univerzi, na univerzi Avstral in na univerzi Favaloro. Podpisal je dokument med Univerzo Favaloro ter Katoliškim inštitutom v Sloveniji.

Srečal se je tudi s Slovenci, ki živijo v Argentini. V soboto, 4. oktobra, je obiskal slovensko šolo dr. Gregorija Rožmana v San Martinu, kjer so ga učenci sprejeli s slovensko pesmijo. Isti dan je govoril na slovenski radijski uri. Popoldne se je srečal z dijaki Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka. Na dvorišču Slovenske hiše ga je pozdravila ravnateljica tečaja prof. Neda Vesel Dolenc; dijaki pa so zapeli nekaj slovenskih pesmi. Nekaj časa se je razgovarjal s profesorskim zborom, potem pa je maševal v cerkvi Marije Pomagaj. Zvečer je, na povabilo Slovenske kulturne akcije

in visokošolcev, imel predavanje v mali dvorani Slovenske hiše. Naslednji dan v nedeljo, 5. oktobra, je imel mašo na Pristavi in nagovoril mlade, ki so praznovali mladinski dan. Popoldne je maševal rojakom v cerkvi sv. Rafaela v Villa Devoto, nato pa se je vrnil med mlade na Pristavo. S tem je zaključil obisk med slovenskimi rojaki. Na vseh teh srečanjih ga je spremljal veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod.

DRUŽINSKA NEDELJA V BARAGOVI ŠOLI v Slovenski vasi je bila v nedeljo, 5. oktobra. Sv. mašo je daroval g. Jaka Barle, ki je pri pridigi govoril o družini in o pomembnosti molitve rožnega venca. Po skupnem zajtrku so se otroci igrali na igrišču. Potem so se zbrali v dvorani. Vse navzoče je pozdravila gdč. Rotija Grbec. Otroci so zapeli nekaj pesmi, ki sta jih naučili ga. Monika Urbanija Koprivnikar in ga. Anči Koprivnikar Rozina. Skrbne mamice so pripravile odlično kosilo. Potem so sledile razne igre, ki se jih je zamislila gdč. Cecilija Čampa in so jih otroci navdušeno igrali. Igrali so tudi 'vislice'. Zmagala je ekipa 3. Vsi otroci pa so dobili sladkorčke in darila. Otroci in starši so preživeli lep dan v družinski povezanosti in prijetni zabavi.

V nedeljo, 5. oktobra, je bila **32. OBLETNICA USTOLIČENJA SVETOGORSKE KRALJICE V CERKVI SV. RAFAELA V VILLA DEVOTO**. Lepo število primorskih rojakov je napolnilo cerkev. Pete litanije Matere Božje so mogočno odmevale po svetišču. Maševal je škof msgr. dr. Jamnik, somaševal pa delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini dr. Jure Rode. Med mašo je prepeval Slovenski pevski zbor San Martin pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. G. škof je pridigal in podelil zakrament bolniškega maziljenja starejšim rojakom, ki so to želeli. Po maši je bil v farni dvorani družabni del s prigrizkom, ki so ga pripravile gospe. V prijaznem pogovoru se je g. škof srečal s primorskimi rojaki.

ZVEZA SLOVENSKIH MATER IN ŽEN je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 9. oktobra. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek.

Govoril jim je časnikar Tone Mizerit o političnem položaju v Sloveniji in Argentini.

52. OBLETNICA NAŠEGA DOMA SAN JUSTO je bila v nedeljo, 12. oktobra. Sv. mašo v stolnici je daroval delegat dr. Jure Rode, somaševal pa je pater dr. Alojzij Kukovica. Številni ministranti in narodne noše so dali slavlju še poseben sijaj. Bila je misijonska nedelja, kar je dr. Rode poudaril pri pridigi. Na koru je prepeval Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Po maši so se rojaki podali v Dom, kjer jim je Ivana Tekavec izrekla dobrodošlico. Zapeli so obe himni in dvignili obe zastavi. Spregovoril je predsednik Doma prof. Karel Groznik. Botrica Doma ga. Mici Malavašič Casullo je prejela plaketo in priznanje s ploskanjem. Nato je pater dr. Alojzij Kukovica blagoslovil dvigalo, ki bo v pomoč vsem starejšim rojakom. Sledila je akademija. Zbor Zveze slovenskih mater in žena, ki ga vodi gdč. Anica Mehle, je zapel dve pesmi: *Predica in Tam kjer teče bistra Zila*. Zbor Balantičeve šole se je predstavil z venčkom narodnih in pesmijo *Otroci sveta*. Vodita jih Marija Krajnik Štrubelj in Kristina Škvarča Šenk. Folklorna skupina Mladika, pod vodstvom Mirjam Mehle Javoršek, je zaplesala belokrajnsko kolo. Aleks Puntar in Vanči Štrubelj pa sta recitirala poeziji *Vprašanje in Samo to*.

Za svoje plodno delo na pevske in drugih področjih je ob 70-letnici dobil odlikovanje Andrej Selan, njegova žena pa šopek rož. Sledil je skupen zajtrk, na dvorišču pa tekme v odbojki (koordinacija prof. Jure Urbančič). Lepo pripravljene mize v kleti so zasedli številni rojaki in strežniki so jim prijazno postregli z okusnim kosilom.

Popoldanski program je bil v dvorani. Napovedovalka Tatjana Modic Kržišnik je prisrčno pozdravila vse navzoče. Predsednik prof. Karel Groznik se je zahvalil vsem, ki že dolgo vrsto let delujejo v Domu. Pozdravila je tudi predsednica krovne organizacije Zedinjene Slovenije ga. Alenka Jenko Godec. Slavnostni govor je imel arh. Jure Vombergar. *Ostati moramo edini in povezani, je*

bil naslov njegovim mislim. Govoril je o političnem stanju v Sloveniji in tudi v Argentini.

Sledila je **VESELOIGRA »PRI BELEM KONJIČKU«** v režiji Blaža Mikliča. Gospod Tone Oblak je v čudoviti sceni pričaral na oder Bled z otokom in cerkvice ter pročelje hotela, kjer se dogaja zgodba. Odlični igralci so zabavali številno občinstvo in privabljali smeh na njih obraze. V glavnih vlogah so nastopili: Angelca Podržaj Miklič – gostilničarka Meta Klinar; Ivo Urbančič – Žan, prvi natak; Toni Rovar – Oroslov Bucek, veletrgovec in posestnik; Erika Litij-a Poglajen – Tilka, trgovčeva hči; Klavdij Selan – Karel Koprivnikar, gimnazijski profesor; Marta Petelin – profesorjeva hčerka; Polde Malalan – dr. Kovač, odvetnik; Gregor Modic – Maks Jeretina. Še lepa vrsta igralcev je nastopila v stranskih vlogah. Sodeloval je tudi Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Za luči in zvok so poskrbeli Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak in Aleks Puntar. Šepetalka je bila Nežka Lovšin Kržišnik. Za kostume so bile odgovorne Veronika Malovrh in Mirjam Oblak; za maskiranje Danica in Veronika Malovrh. Za mikrofone Lučka Bergant Uštar. Odlično igrano igro so ponovili na državni praznik 13. oktobra.

Gospe **ZVEZE SLOVENSKEGA MATER IN ŽENA ODSEK SAN MARTIN** so imele **REDNI SESTANEK** v četrtek, 16. oktobra. Vodila ga je ga. Polona Makek. Govorila jim je ga. Marjanka Lenarčič Dobovšek o sprejemanju in postrežbi gostov.

V soboto, 18. oktobra, je **V SKLOPU PREDAVANJ SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE GOVORILA dr. NADISLAVA LAHARNAR** pod naslovom *Kultura in stvarjalnost*. Zanimivega predavanja se je udeležilo lepo število članov in prijateljev SKA.

DUHOVNE VAJE ZA MOŽE IN STAREJŠE FANTE so bile v petek, 24. oktobra, do nedelje, 26. oktobra, v zavodu María Auxiliadora v San Miguelu. Vodil jih je g. Franci Cukjati. Udeležilo se jih je 12 moških in fantov.

USTOLIČENJE PODOBE MARIJE POMAGAJ V farni CERKVI NUESTRA SEÑORA DE FÁTIMA V LOMAS DEL MIRADOR je bilo v soboto, 25. oktobra. Gospod župnik Pablo Caruso je želel, da je v cerkvi podoba Marije Pomagaj, ker na področju živi veliko Slovencev, ki so sodelovali pri gradnji cerkve. Slavja so se poleg drugih udeležili tudi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod z gospo, častni konzul g. Herman Zupan z gospo in predsednica krovnega društva Zedinjene Slovenije ga. Alenka Jenko Godec.

Sv. mašo je daroval g. župnik Pablo Caruso; somaševali so: delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, g. Nestor Soto in g. Pavle Novak CM. Prepevala je priložnostna skupina pevcev pod vodstvom Marcela Brula. Med pridigo je g. Pablo Caruso opisal delovanje župnije in zatrdil, da je ustoličenje Marije Pomagaj poklon farne skupnosti slovenski srenji, ki je aktivno sodelovala pri gradnji cerkve in farnega občestva. Po obhajilu so slovesno ustoličili Marijino podobo, pred blagoslovom pa predvajali posnetek pozdravov kardinala dr. Franceta Rodeta ter ljubljanskega nadškofa in metropolita msgr. Lojzeta Urana. Z mogočno pesmijo *Marija skoz življenje* so zaključili slavje. Za spomin na ta dogodek so rojaki prejeli podobice, dar Narodnega svetišča Marije Pomagaj.

KONCERT PEVSKEGA ZBORA LUBNIK NA PRISTAVI je bil v soboto, 25. oktobra, na predvečer obletnice. Pevski zbor je prišel iz Škofje Loke na obisk; gostilo jih je Društvo slovenska Pristava. Vse navzoče je pozdravila tajnica društva ga. Metka Gaser Kopač. Podpredsednik Matjaž Čeč je izrekel dobrodošlico veleposlaniku RS prof. Avguštinu Vivodu in gospe, škofjeloškemu županu Igorju Drakslerju ter vsem pevcem. Zbor je pod vodstvom dirigenta inž. Andreja Žagarja zapel sledeče pesmi: *Gor čez izaro; Ko v hrib k svoji dečvi grem; Stoji hartelc zahrajen; Dajte, dajte in Oj, Božime – Sdrindulaile; Slavček in Bodi zdrava domovina* ter za konec prvega dela *Pod jasnim nebom*. Med odmorom so orgličarji zaigrali: *Kje so tiste stezice; Pastirče mlado; Lepa Anka;*

"Pri belem konjičku" v Našem domu v San Justu, v režiji Blaža Mikliča in s scenografijo Toneta Oblaka. Prihodnjič več slik v barvah.

Foto Marko Vombergar

Fantje po polj' gredo; Snoč pa dav; Poljanska fara; Čez tri gore; Kaj nam pa morejo in Dekle na vrtu.

V drugem delu je najprej zapel moški zbor: *Oj, Triglav moj dom ter Soči. Vsi skupaj pa so podarili občinstvu še: Lipa; Triglav; Pod rožnato planino; Planinska; V Tamar; Bratci veseli vsi; Zdravljica; Na Vipavskem in Polka je ukazana.* Po burnem ploskanju so dodali še: *Žabe in Bodi zdrava domovina.* Za konec je zaigral še orkester *Suha Špaga: Slovenija, odkod lepote tvoje; V dolini tihi sem doma in Gozdovi v mesečini.*

Goste so nato povabili na okusen asado, kjer so v prijazni družbi zaključili večer.

41. OBLETNICA DRUŠTVA SLOVENSKA PRISTAVA je bila naslednji dan v nedeljo, 26. oktobra. V navzočnosti povabljenih gostov in domačinov sta predsednik Pristave, g. Edvard Kenda in predsednica krajevnega ZSMŽ Marta Golob dvignila obe zastavi ob petju himen. Sv. mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševal je pater dr. Alojzij Kukovica. Pel je povabljeni zbor Lubnik iz Škofje Loke. Ob koncu so zapeli: *Hvala večnemu Bogu in Marija skoz' življenje.*

Sledilo je skupno kosilo pri lepo okrašenih mizah, ki jih je pripravila Zorka Gris. Za kosilo so poskrbele gospe: Marta Golob, Nevenka Golob, Beti Mavrič, Andreja Mele in Zofi Modic. Na žaru sta pekla Miha Zarnik in Marko Jerovšek.

Popoldansko akademijo si je zamislil kulturni referent g. Oblak

Dominik. Gospa Metka Gaser Kopač je pozdravila navzoče goste: veleposlanika RS prof. Avgušтина Vivoda in gospo, častnega konzula g. Hermana Zupana in gospo, škofjeloškega župana g. Igorja Drakslerja, člane pevskega zbora in predstavnike krajevnih Domov ter organizacij. Pozdravili so: predsednik Pristave g. Edvard Kenda, podpredsednica ZS prof. Neda Vesel Dolenc in veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod. Slavnostni govornik je bil g. Igor Draksler. Po njegovem govoru se je začela akademija: Prikaz pristavske skupnosti v sliki, besedi in pesmi. Napovedoval je Boštjan Modic. Pesmi Franceta Papeža in Mirka Kunčiča so recitali: Marjanka Ayerbe Rant, Nevenka Grohar, Ivan Klemenčič, Marjan Kopač, ga. Marjana Kovač Batagelj, Niko Stariha in otroci šestega in sedmega razreda Prešernove šole. Sodeloval je dekliški pevski zbor Milina pod vodstvom prof. Marjane Jelenc Petrocco. Tehnični pomočniki: Kristjan Kopač, Aleks Šuc, Marko Čop in Tomaž Kenda. Sceno je pripravil Andrej Golob. Po končani prireditvi so se gostje iz Slovenije in pristavski predstavniki medsebojno obdarovali z izvirnimi umetniškimi izdelki. Sledil je prijeten večer, ob zvokih ansambla *Suha špaga* so se rojaki zabavali pozno v noč.

NA PRAZNIK VSEH SVETIH, 1. NOVEMBRA, smo se Slovenci spomnili vseh dragih rajnih. V slovenski cerkvi Marije Pomagaj so rojaki molili vse tri dele rožnega venca. Sledila je sv. maša za pokojne slovenske du-

hovnike v Argentini in za rajne vseh navzočih. Tudi po naših skupnih krajevnih Domovih so bile ta večer sv. maše, na pokopališčih pa molitve za pokojne.

Dalje s strani 316

lina Masotti, Alojzij Skubic in Nežka Kralj, Ivan Smole in Štefka Žonta, Stanko Smole in Anica Ambrožič, Anton Stražišar in Ana Mikuš, Kuno Strobel in Marija Lončar, Karel Svetlin in Pavla Krušič, Dušan Šušteršič in Lia Marlene Pozzi, Rajko Urbančič in Franciska Bergant, Vilibald Francišek Vetrin in Alina Eugenia Carmen Genonceaux, Franc Vilfan in Amalija Reberšak, Vladimir Voršič in Marijana Bajlec, Roman Zajac in Antonija Vidmar, Janez Zarnik in Herminia Školaris, Ivan Žefran in Ana Makovec, Milko Žigon in Pilar Gomez. (55 parov, od teh 42 slovenskih)

SMRTI: Slavko Bavdaž (18), Amalija Berlot, Ignacij Brandstetter (62), Alojz Cenčič (54), Alfonz Cepuder (64), Viktor Ferfolja (63), Rafaela Gulin roj. Krpan, Maria Inés Hvalica (10 mesecev), Jože Ivanič (54), Franc Jakič (91), Ivan Kavčič (71), Ana Logar (81), Rafaela Malavašič roj. Malovrh (60), Emilija Malgaj roj. Margon (65), Franc Meden (58), Jože Musar (27), Ička Omerzu roj. Krušič (34), Jože Alojzij Raholin (5 mesecev), Draga Ravnik roj. Gimpelj (60), Jože Rebernak (34), Pepca Rovtar (54), Virgilij Sfiligoj (63), Marija Skubic roj. Koščak (43), Filip Strel, **Karel Škulj** (75), Anton Štemberger, Slavko Štrucelj (55), Franc Urbanija (48), Cveto Zupančič. (29 smrti)

Prosimo rojake, da sporočijo uredništvu DŽ, če je kak podatek napačen ali nepopoln, pa tudi če kaka oseba ali zakonski par manjka na seznamu.

malo za šalo...

ABT

Frantz Abt ni slovel samo kot skladatelj, temveč tudi kot izreden požeruh. Ko je bil nekoč posebno dobre volje, ga je srečal prijatelj.

»Zakaj ste pa tako veseli?» ga je radovedno vprašal.

Abt se je obližnil in dejal:

»Pravkar se vračam od izvrstne večerje. Na mizi je bila čudovito dišča in zlaforumena gosja pečenka.»

»Tako? Koliko vas je pa bilo pri mizi?»

»Samo dva – jaz in gos,« se je posmejal skladatelj.

+

ALBERTAZZI

Pisatelj in književni kritik Adolfo Albertazzi je bil član izpitne komisije na tehniškem inštitutu v Bologni. Nekega študenta je vprašal, koliko vrst glagolov pozna.

»Dve: moške in ženske,« je brez pomisleka odgovoril študent.

»Zares? Tega pa nisem vedel!« se zareži pisatelj in zafrkljivo obljubi: »Če mi poveste primer za ženski glagol, ste izpit napravili!«

Tedaj šine študentu v glavo rešilna misel in ves srečen vzklikne:

»Roditi.«

Albertazziju ni kazalo drugega, kakor da se je nasmehnil in držal besedo.

+

ALEKSANDER VELIKI

Pred Aleksandra Velikega so pripeljali morskega roparja. Med zaslišanjem se je pirat branil z besedami:

»Razbojnik sem zato, ker imam eno samo ladjo. Če bi jih imel več, bi bil osvajalec.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Razlika med Leninom in Stalinom je bila bistvena. Prvi je imel brado, drugi pa samo brke.
- Reakcionar je človek, ki so mu takoj po vojni odrezali glavo; zdaj pa jo spet dviga.
- Revolucija je praviloma krvav prehod iz slabega sistema v še slabši.
- Revolucija žre lastne otroke – pa tudi nekateri otroci požro lastno revolucijo.
- Revolucije so pospeševale razvoj tehnike. V francoski revoluciji so izumili giljotino, v oktobrski pa gulage.
- Revolucije so včasih patetične, a nikoli etične.
- Revolucije spreminjajo svet na slabše.
- Revolucionarji so borci zoper svobodo drugih.
- Rusija naš vzor: prej kot najmočnejša komunistična, zdaj kot najmočnejša mafijska država na svetu.
- Samo kazen brez zločina je strašnejša od zločina brez kazni.
- Samo osli še nasedajo trojanskemu konju.
- Sem za NATO, če nas bo branil pred nasilnimi domačimi politiki.

Kaj mi pomeni božič? –

Jure Rode 289

Gospodu naproti! – Škof dr.

Gregorij Rožman 292

Božična – Gregor Mali 294

Božična spoved – Vinko Beličič 294

Slovenska beseda - »božič« –

Jože Zdravec 296

Zadnji božič v taborišču – Marko

Kremžar 297

Nameni Apostolata molitve 297

Silvester, papež – Silvester Čuk 298

Moje besede so duh in življenje –

François Xavier Nguyen van Thuân .. 299

»Duše nočejo verovati v mojo

dobroto« – Sv. Faustina Kowalska ... 302

»Ali je tvoj Bog velik ali majhen?« –

Tomáš Špidlík 304

Vprašujete – odgovarjamo –

Lojze Kukovica 306

Čudež lurške matere Božje –

Prevedel S.S. 308

Škofa Rožmana 'nevidna fronta' –

Kanonik dr. Janez Kraljič 309

Bog nas ne bo odrešil brez nas –

Prevedel S.S. 310

Jernej Štefe – 80-letnik 311

Cerkev je ogrožena od znotraj,

ne od zunaj – Kath. net 312

Duhovno življenje je objavilo –

Jure Vombergar 312

Odšel je Marijan Schiffrer 313

Rojstva, poroke in smrti v letu

1958 – Jure Vombergar 319

Iz naše kronike – Metka Mizerit 317

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Tehnični urednik: Stane Snoj - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$100; po pošti: \$140 - Bariloche: \$110 - **OBMEJNE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - **AMERIKA:** DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - **EUROPA:** DŽ+BS: €100; brez BS: €70; **OSTALE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina** - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Slovesnost ustoličenja podobe Marije Pomagaj v
farni cerkvi Nuestra Señora de Fátima v Lomas del
Mirador – Foto Pavel Brula

50. obletnica
Jurčičeve šole
v Carapachayu

Foto
Marko Vombergar

Foto Marko Vombegar
v Našem domu
v San Justu.

Correo
Argentina
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Ro
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-87
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina